

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA
ZA 2017. GODINU**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA ZA 2017. GODINU

Podgorica, maj 2018.

IZDAVAČ:

Fond za zaštitu depozita
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel/Fax: 020 210 466

WEB ADRESA:

www.fzdcg.org

ŠTAMPA:

Studio Branko d.o.o. Podgorica

TIRAŽ:

160 primjeraka

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	<i>(European Bank for Reconstruction and Development) Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	<i>(European Forum of Deposit Insurers) Evropska asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EU	<i>(European Union) Evropska unija</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
FSAP	<i>(Financial Sector Assessment Program) Finansijski sektor za procjene programa</i>
IADI	<i>(International Association of Deposit Insurers) Međunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
IADI CP	<i>International Association of Deposit Insurers Core principles Osnovni principi</i>
Ministarstvo finansija	<i>Ministarsvo finansija Vlade Crne Gore</i>
MMF	<i>Međunarodni monetarni fond (International Monetary Fund)</i>
SB	<i>Svjetska banka (World bank)</i>
UO	<i>Upravni odbor Fonda za zaštitu depozira</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
Direktiva 1994/19/EU	<i>Directive 1994/19/EU of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
Direktiva 2014/49/EU	<i>Directive 2014/49/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
Direktiva 2014/59/EU	<i>Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014</i>

SADRŽAJ

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA	3
UVODNE NAPOMENE	7
1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA	9
1.1. Fond za zaštitu depozita	11
1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita	12
1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita	13
2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA	15
2.1. Ukupni depoziti	17
2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita.....	19
2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	21
2.4. Garantovani depoziti	23
3. IZLOŽENOST FONDA PREMA BANKAMA	29
4. AKTIVNOSTI FONDA U 2017. GODINI	35
4.1. Opšte napomene	37
4.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2017. godini	37
4.3. Normativno-pravni poslovi.....	39
4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita	40
4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih	40
4.6. Međunarodna saradnja.....	41
4.7. Ciljevi i zadaci Fonda u 2018. godini	42
4.8. Događaji nakon izvještajnog perioda	42
5. FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA U 2017. GODINI	43
5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2017. godine	45
5.1.1. Ukupni prihodi fonda	45
5.1.2. Rashodi fonda	46
5.2. Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	47
5.3. Iskaz o promjenama na kapitalu	48

UVODNE NAPOMENE

Crna Gora je i u toku 2017. godine, nastavila aktivnosti na ispunjenju preuzetih obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU. U tom pravcu, u cilju efikasnijeg ispunjavanja mjerila u pregovaračkom procesu, kao i u oblasti finansija – bankarstva, nastavilo se sa harmonizacijom domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u skladu sa utvrđenim rokovima.

Ekonomski pokazatelji zabilježeni u toku 2017. godine ukazuju da je crnogorska privreda ostvarila značajan rast u odnosu na prethodnu godinu. Bankarski sektor u Crnoj Gori u izvještajnom periodu karakteriše stabilnost, visok nivo solventnosti i likvidnosti.

U navedenom periodu, Fond je radio na snaženju i razvijanju kapaciteta u oblasti harmonizacije i implementacije pravne tekovine EU u području zaštite depozita s ciljem kreiranja konkurentnog i stabilnog sistema osiguranja depozita.

Ukupan sistem zaštite depozita u Evropi izmijenjen je u skladu sa Direktivom 2014/49/EU, tako da su aktivnosti Fonda bile usmjerene na pripremi predloga novog zakona o zaštiti depozita i izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika.

Kako u pripremi novog zakona, tako i u pripremi Metodologije za obračun premije na bazi rizika, značajnu pomoć i podršku pružili su nam konsultanti SB, na čemu im posebno zahvaljujemo.

Nadamo se da će nova zakonska rješenja u oblasti zaštite depozita doprinijeti bržem ostvarenju puta Crne Gore u EU.

Kako se ovaj Izvještaj, zajedno sa Izvještajem nezavisnog revizora, dostavlja CBCG na usvajanje, a Vladi i Skupštini Crne Gore na razmatranje, te objelodanjivanjem podataka iz finansijskih iskaza, kao i Izvještajem menadžmenta, rad Fonda za zaštitu depozita je u potpunosti transparentan.

OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA

1

1.1. Fond za zaštitu depozita

Fond za zaštitu depozita osnovan je Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. 11. 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11, 47/15), izvršena su usklađivanja sa Direktivom 1994/19/EU koja je zadnji put izmijenjena Direktivom 2009/14/EU. U ostvarivanju nadležnosti Fond: 1) utvrđuje visinu stope za obračun premije; 2) naplaćuje premije; 3) investira sredstva Fonda; 4) vrši obračun i isplatu garantovanih depozita; 5) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom; 6) vrši druge poslove u skladu sa Zakonom.

Osnovna djelatnost Fonda je ostvarivanje zaštite depozita u bankama i obaveza da pri nastanku zaštićenog slučaja (stečaj banke) isplati deponentima garantovane depozite, do iznosa utvrđenog Zakonom. Banke koje imaju dozvolu za rad CBCG dužne su da na ime zaštite depozita plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđen Zakonom. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Fond garantuje isplatu garantovanih depozita od 01. 01. 2013. godine do iznosa od 50.000 eura po deponentu, po banci, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak.

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor Fonda.

Misija Fonda

Sigurnost depozita u bankama i efikasna i brza isplata garantovanih depozita u slučaju pokretanja stečaja u bilo kojoj banci u Crnoj Gori.

Vizija Fonda

Stabilan finansijski sistem, zasnovan na povjerenju, sigurnosti i zaštiti deponenata.

Ciljevi Fonda

Unapređenje povjerenja deponenata u crnogorski bankarski sistem i zaštita deponenata od gubitka sredstava u slučaju stečaja banke. Navedene ciljeve Fond ostvaruje jasno definisanim obavezama prema deponentima, promovisanjem povjerenja javnosti u sistem zaštite depozita i obezbjeđivanjem sredstava za zaštitu garantovanih depozita.

Upravljanje Fondom

Fondom upravlja UO Fonda, koji se sastoji od tri člana. Članove UO Fonda imenuje Savjet CBCG, s tim što jednog člana imenuje na prijedlog Ministarstva finansija i jednog na prijedlog Udruženja banaka i finansijskih institucija Crne Gore. U skladu sa Zakonom, UO Fonda održava sjednice najmanje jednom u tri mjeseca.

Pored nadležnosti utvrđenih Zakonom, UO Fonda u skladu sa Statutom Fonda donosi unutrašnje opšte akte, razmatra realizaciju aktivnosti, razmatra kvartalno izvještaje o kretanju depozita, razmatra godišnje i polugodišnje izvještaje o investiranju sredstava, odlučuje o pribavljanju nepokretne imovine, utvrđuje način saradnje sa državnim organima, organizacijama i drugim institucijama u Crnoj Gori, utvrđuje način saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, organizacijama i šemama za zaštitu depozita, odlučuje o prenosu pojedinih ovlašćenja direktoru Fonda i obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Fonda.

UO Fonda u skladu sa Poslovnikom o radu Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita obavještava javnost o svom radu, donijetim odlukama, zaključcima i zauzetim stavovima, kao i o značajnim pitanjima koja su razmatrana, putem saopštenja za javnost koja se objavljuju i na internet stranici Fonda, održavanjem konferencija za štampu, davanjem intervjua i na drugi pogodan način.

Tokom izvještajnog perioda članovi UO Fonda su:

- Darko Bulatović, predsjednik UO Fonda (direktor Sektora za kontrolu u CBCG);
- Dr Bojana Bošković, član UO Fonda (Generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija);
- Prof. dr Marko Backović, član UO Fonda (profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu).

UO Fonda je tokom 2017. godine održao osam sjednica.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje UO Fonda na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan. Direktor Fonda predstavlja i zastupa Fond, rukovodi njegovim radom i odgovoran je za zakonitost poslovanja Fonda. U skladu sa Zakonom, direktor Fonda predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda, predlaže visinu stope za obračun premija, predlaže finansijski plan Fonda, predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda sa mišljenjem i izvještajem revizora, predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda, predlaže politiku investiranja sredstava, sprovodi odluke Upravnog odbora, odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda, donosi pojedinačna rješenja deponentima koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu, stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda i vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova b. b.

Web adresa: www.fzdcg.org i e-mail adresa: fzd@t-com.me.

1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita

U 2014. godini EU je usvojila dvije direktive koje su neposredno vezane za zaštitu depozita. Direktiva 2014/49/EU predstavlja osnove za uspostavljanje efikasnog sistema za zaštitu depozita, a Direktiva 2014/59/EU reguliše sanaciju banaka, kojom se posredno povećava uloga Fonda u intervenciji koju preduzima sanaciono tijelo u postupku sanacije dotične banke.

Ovo je uslovalo obavezu da Crna Gora u ovoj oblasti izvrši usaglašavanja sa navedenim direktivama. Fond je uz pomoć konsultanata SB a na osnovama nalaza FSAP misije, koja je u Crnoj Gori boravila u 2015. godini, pripremio radni tekst novog zakona o zaštiti depozita. Idući u susret najavljenom pristupanju Crne Gore EU u 2025. godini, nastojali smo da propise u oblasti zaštite depozita harmonizujemo sa propisima koje primjenjuje EU. Radni tekst je pripremljen i nakon usaglašavanja sa konsultantima SB dostaljen Ministarstvu finansija, radi sprovođenja javne rasprave o ovom Zakonu. Sa Udruženjem banaka, Ministarstvom finansija i CBCG organizovaćemo javnu raspravu, kako bi upoznali banke i došli do najoptimalnijeg rje-

šenja, a sve u skladu sa navedenim direktivama. Očekujemo da će, nakon ocjene Evropske komisije, Zakon biti usvojen u Skupštini do kraja 2018. godine i biti implementiran u 2019. godini.

Posebnu pažnju posvetili smo izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika. U izradi ovog akta, koji proizilazi iz novog zakona, pomoć nam je pružila SB. Nakon usvajanja novog zakona ovaj akt će biti u primjeni i banke će premiju (umjesto do sada po „flat rate“ - jedinstvenoj stopi) plaćati prema rizičnom profilu pojedine banke.

1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita

U crnogorskom finansijskom sistemu, u čijoj strukturi se nalaze banke, mikrokreditne finansijske institucije, osiguravajuća društva, lizing kompanije i druge finansijske institucije, dominantan udio zauzima bankarski sektor. U 2017. godini, kao i u prethodnoj 2016. godini, poslovalo je petnaest banaka, od čega ih je deset sa većinskim učešćem nerezidenata u kapitalu. Od toga, osam banaka je u potpunom (ili gotovo potpunom) vlasništvu nerezidenata – većih bankarskih grupa iz Austrije (dvije banke), Francuske, Mađarske, Slovenije, Srbije, Turske i Azerbejdžana.

Sve banke su članice Fonda. Odnosno, depoziti deponenata u svim bankama su zaštićeni crnogorskim sistemom zaštite depozita u skladu sa Zakonom.

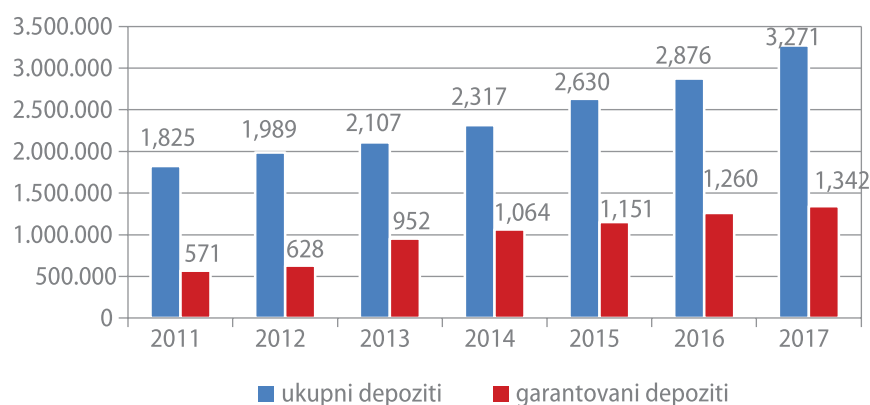
Na dan 31.12.2017. godine u strukturi depozita položenih u bankama, na depozite pravnih lica se odnosilo 48,31%, na depozite fizičkih lica 51,69% ukupnih depozita, pri čemu su obje kategorije deponenata povećala sredstva deponovana u bankama. Na godišnjem nivou depoziti fizičkih lica veći su za 11,23%, a depoziti pravnih lica za 20,36% u odnosu na 2016. godinu.

Na dan 31. 12. 2017. godine depoziti koji nijesu pokriveni sistemom osiguranja depozita (isključeni depoziti) čine 8,57% ukupnih depozita.

Grafik 1 predstavlja trend kretanja ukupnih i garantovanih depozita u periodu od 2011. do 2017. godine.

Grafik 1.

Kretanje ukupnih depozita banaka u periodu od 2011. do 2017. godine (u 000 €)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

**NIVO I STRUKTURA POJEDINIH
KATEGORIJA DEPOZITA**

2

2.1. Ukupni depoziti

Ukupni depoziti banaka na 31. 12. 2017. godine iznose 3.270.546.872 eura, dok su na 31. 12. 2016. godine ukupni depoziti banaka iznosili 2.876.267.350 eura. U odnosu na kraj prethodne godine, ukupni depoziti banaka povećani su za 13,71% (rast ukupnih depozita u 2016. godini iznosio je 9,37%).

U prvom kvartalu 2017. godine ukupni depoziti banaka su opali u odnosu na četvrti kvartal 2016. godine za 0,50%, dok su u ostalim kvartalima rasli po sljedećim stopama: drugi kvartal 1,90%, treći kvartal 7,71%, četvrti kvartal 4,12%.

Tabela 1.
Stanje ukupnih depozita po kvartalima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
UKUPNO	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Najveći deponent sredstava u bankama je sektor stanovništva.

Učešće sredstava deponovanih od strane sektora stanovništva u ukupnim depozitima kod banaka na 31. 12. 2017. godine iznosi 1,69 milijarde eura, odnosno 51,69%, čineći ih time i najznačajnijim deponentima crnogorskog bankarskog sistema. Broj deponenata sektora stanovništva na kraju 2017. godine iznosi 796.859 odnosno 92,53% ukupnog broja deponenata.

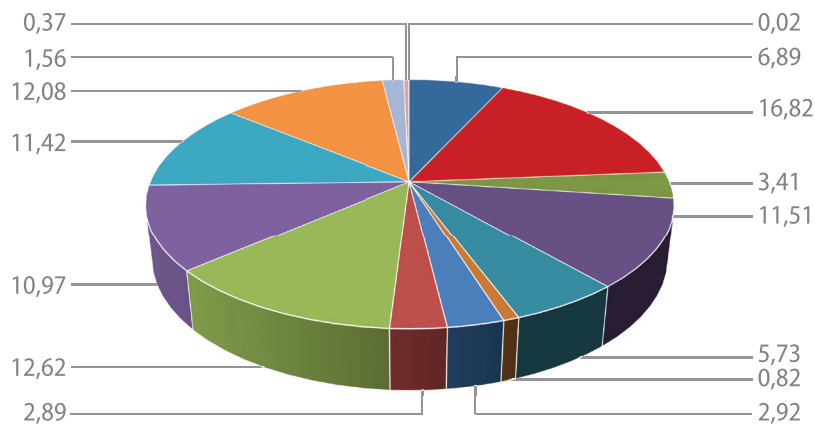
Ukupan broj deponenata na kraju 2017. godine iznosi 861.189, odnosno za 2,06% više u odnosu na kraj 2016. godine, kada je iznosio 843.806.

Tendencija smanjenja koncentracije bankarskog sektora je nastavljena i tokom 2017. godine. Od nekada izuzetno koncentrisanog tržišta i dominantne uloge dvije banke, danas je situacija vidno promijenjena, a tržište banaka je bliže granici tzv. konkurentnog tržišta (na kraju 2008. godine dvije banke sa najvećim iznosima depozita su imale 60,33%, na kraju 2016. godine te dvije banke su imale 29,44% depozitnog portfolija bankarskog sektora a na kraju 2017. godine 27,14%).

Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2016. godine i na kraju 2017. godine predstavljeno je graficima 2 i 3.

Grafik 2.

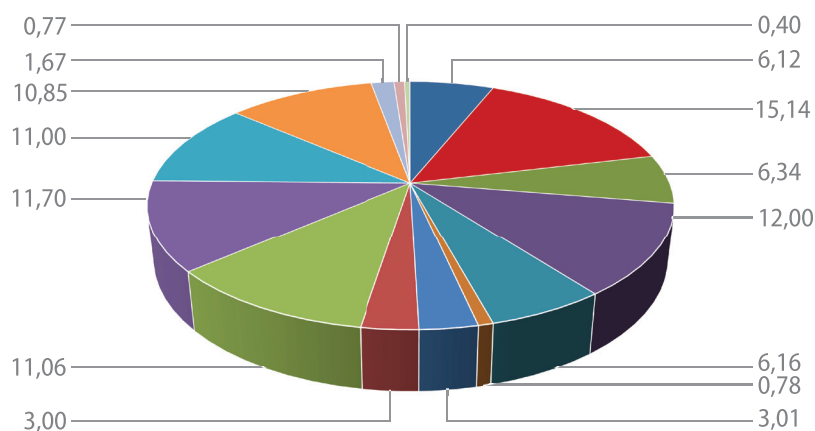
Učešće banaka u ukupnim depozitima (2.876.267.000 €) na 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 3.

Učešće banaka u ukupnim depozitima (3.270.547.000 €) na 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na kraju 2016. godine najveća banka po veličini ukupnih depozita imala je 16,82% učešća u ukupnim depozitima, dok je na kraju 2017. godine njeno procentualno učešće u ukupnim depozitima smanjeno na 15,14%. Druga banka po veličini ukupnih depozita zabilježila je povećanje procentualnog učešća sa 11,51% na 12,00%. Treća banka po veličini ukupnih depozita zabilježila je takođe povećanje procentualnog učešća sa 10,96% na 11,70%.

Individualno učešće banaka u ukupnim depozitima kod ostalih banaka je na približno istom nivou na kraju 2017. godine u odnosu na kraj 2016. godine

2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Depoziti lica koja u skladu sa članom 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1 i 2 Zakona nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita predstavljeni su u tabeli 2, na kraju svakog kvartala u 2017. godini.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na dan 31. 12. 2017. godine iznose 280.399.909 eura dok su na dan 31. 12. 2016. godine iznosili 269.410.608 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je viša za 4,08%.

Podaci po kvartalima za 2017. godinu ukazuju na velike oscilacije ovih depozita tokom godine, smanjenja u prvom, drugom i četvrtom kvartalu (-0,86%; -8,83% i -6,68%), a povećanje u trećem kvartalu (23,40%), usljed čega su ovi depoziti na kraju 2017. godine povećani za 4,08% u odnosu na kraj 2016. godine. Broj deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na kraju 2017. godine iznosi 2.372, odnosno za 1,45% manje u odnosu na kraj 2016. godine (kada je iznosio 2.407).

Tabela 2.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita po kvartalima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu	269.411	267.103	243.504	300.472	280.400
UKUPNI DEPOZITI	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547
% učešća u depozitima	9,37	9,33	8,35	9,57	8,57

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na dan 31. 12. 2017. godine ova kategorija depozita čini 8,57% ukupnih depozita. Učešće ove kategorije depozita u ukupnim depozitima je izmijenjenou odnosu na 31. 12. 2016. godine kada je iznosilo 9,37% ukupnih depozita.

Depoziti državnih organa i organizacija imaju najveće učešće u strukturi depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita (44,05%). Učešće depozita finansijskih institucija u ovoj kategoriji depozita iznosi 4,01%, dok učešće depozita pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja iznosi 6,04%, a depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci iznosi 15,68%.

Procentualno povećanje depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita (4,08%) na kraju 2017. godine u odnosu na kraj 2016. godine je rezultat sljedećih promjena:

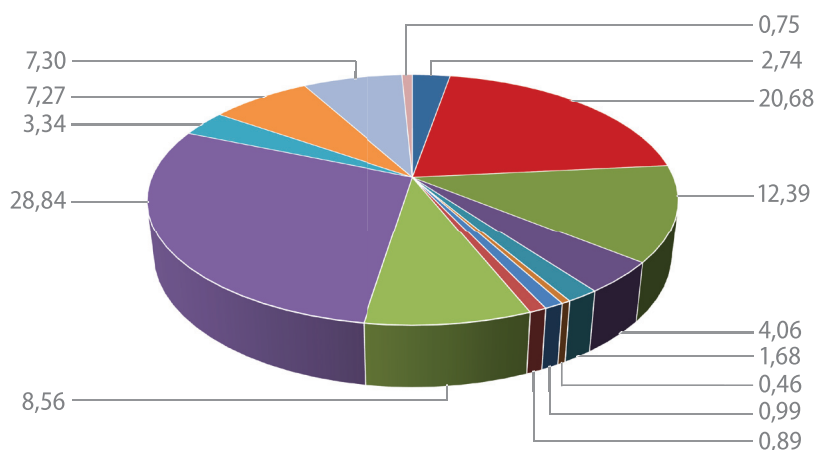
- depoziti državnih organa i organizacija i organi i organizacije opštine, odnosno drugog oblika lokalne samouprave (povećanje za 0,95% odnosno 3 miliona eura);
- depoziti investicionih fondova i društva za upravljanje investicionim fondovima (povećanje za 11,50% odnosno 32 miliona eura);
- depoziti imaoća hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje banka (povećanje za 4,15% odnosno 11,7 miliona eura);
- depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja (smanjenje za 1,05% odnosno 2,2 miliona eura);

- depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci (smanjenje za 12,90% odnosno 33 miliona eura);
- depoziti fondova za obavezno zdravstveno, penziono i socijalno osiguranje (smanjenje za 0,50% odnosno 1,2 miliona eura);

Ostale kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nijesu imale značajnije promjene na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Grafik 4.

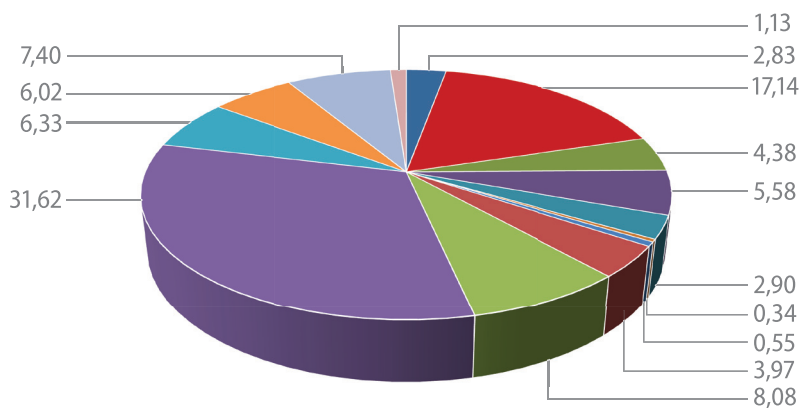
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 5.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kretanje kategorije depozita deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nema direktnog uticaja na sistem zaštite depozita, ali neophodno je pratiti njihova kretanja sa stanovišta odnosa ukupnih i garantovanih depozita radi utvrđivanja visine stope za obračun redovne premije.

2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Svi deponenti čiji depoziti nijesu isključeni u smislu člana 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1 i 2 Zakona imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (Tabela 3).

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno, ukupni depoziti fizičkih i pravnih lica koja se uključuju u sistem zaštite depozita na 31. 12. 2017. godine iznose 2.990.146.963 eura, dok su na 31. 12. 2016. godine iznosili 2.606.856.741 eura. Ova kategorija depozita bilježi rast na godišnjem nivou od 8,83%.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su neznatno smanjeni u prvom kvartalu 2017. godine. U drugom kvartalu 2017. godine, u odnosu na prvi kvartal iste godine, ostvareno je povećanje ovih depozita (3,01%). U trećem kvartalu 2017. godine depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su povećani za 6,28% u odnosu na prethodni kvartal iste godine. U četvrtom kvartalu 2017. godine evidentan je takođe porast u odnosu na treći kvartal (5,26%).

Tabela 3.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €)

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	2.606.856	1.527.118	1.079.738	58,58	41,42
31. 03. 2017.	2.594.673	1.545.746	1.048.928	59,57	40,43
30. 06. 2017.	2.672.701	1.566.837	1.105.863	58,62	41,38
30. 09. 2017.	2.840.627	1.600.060	1.240.567	56,33	43,67
31. 12. 2017.	2.990.147	1.690.539	1.299.607	56,54	43,46
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	14,70%	10,70%	20,75%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	383.290	163.421	219.869		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita dominiraju depoziti fizičkih lica. Na stanovništvo se odnosi 56,46% dok depoziti pravnih lica čine 43,54% depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Struktura ovih depozita na kraju 2017. godine nije značajnije promijenjena u odnosu na kraj 2016. godine. Obije kategorije depozita u posmatranom izvještajnom periodu zabilježile su neznatne promjene, tako da rast ove kategorije depozita na ukupnom nivou iznosi 14,86% (rast depozita fizičkih lica 10,70%, rast depozita pravnih lica 20,75%).

Tabela 3.1.

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	841.393	774.284	67.109	92,02	7,98
31. 03. 2017.	826.879	759.271	67.608	91,82	8,18
30. 06. 2017.	831.164	766.845	64.319	92,26	7,74
30. 09. 2017.	837.067	775.149	61.918	92,60	7,40
31. 12. 2017.	858.820	796.863	67.957	92,79	7,21
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	2,07%	2,92%	-7,68%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	17.421	22.573	-5.152		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita u 2017. godini povećao se na 858.820 (841.393 na kraju 2016. godine), odnosno za 2,07%, pri čemu se broj deponenata fizičkih lica povećao za 2,92% a broj deponenata pravnih lica smanjio za 7,68%.

Ukupan broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita i istovremeno veći depozit od dospjelih obaveza (broj deponenata garantovanog depozita) na kraju 2017. godine je neznatno povećan za 1,05% u odnosu na kraj 2016. godine.

Na dan 31. 12. 2017. godine 858.820 deponenata imaju pravo na isplatu garantovanih depozita. Od ovog broja deponenata njih 70.461 imaju dospjele obaveze prema banci veće od depozita (ovim deponentima ne bi bio isplaćen garantovani depozit, već bi se njihov depozit „prebio“ – kompenzovao sa dospjelim obavezama prema banci). U tabeli 3.2. kolona 1 dat je broj deponenata koji imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci, odnosno broj deponenata kojima bi, u slučaju hipotetičkog uvođenja stečaja u svim bankama, Fond izvršio isplatu garantovanih depozita (788.359 deponenata).

Tabela 3.2.Broj deponenata koji imaju depozit¹ veći od dospjelih obaveza prema banci

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	780.137	716.144	63.993	91.80	8.20
31. 03. 2017.	764.756	700.309	64.447	91.57	8.43
30. 06. 2017.	759.732	698.536	61.196	91.95	8.05
30. 09. 2017.	761.532	702.521	59.011	92.25	7.75
31. 12. 2017.	788.359	729.267	59.092	92.50	7.50
31. 12. 2017. / 31. 12. 2016.	1,05%	1,83%	-7,66%		
31. 12. 2017. – 31. 12. 2016.	8.222	13.123	-4.901		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

¹ Garantovani depozit utvrđuje se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim njegovim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i dospjelu kamatu, umanje za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema banci (proizilazi razlika u broju deponenata u Tabeli 3.2. i Tabeli 3.1., jer jedan broj deponenata ima veće dospjele obaveze od depozita).

2.4. Garantovani depoziti

Garantovani depoziti na dan 31. 12. 2017. godine iznose 1.342.082.990 eura, dok su na dan 31. 12. 2016. godine iznosili 1.260.657.104 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je povećana za 6,46%.

Usvajanjem Zakona u 2010. godini i usklađivanjem sa Direktivom 2009/14/EU, povećan je nivo zaštite sa 5.000 eura na 50.000 eura i skraćeni rok isplate sa 90 dana na 20 radnih dana. Povećanje nivoa zaštite realizovano je fazno na način što je u zadnjem kvartalu 2010. godine i u cijeloj 2011. godini garantovani depozit iznosio 20.000 eura, u 2012. godini garantovani depozit iznosio 35.000 eura, a od 01. 01. 2013. godine garantovani depozit iznosi 50.000 eura.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz 2015. godine, rok za isplatu garantovanih depozita je smanjen na 15 radnih dana (Direktiva 2014/49/EU propisuje da se važeći rok za isplatu od 20 radnih dana smanjuje na 15 radnih dana od početka 2019. godine, na 10 radnih dana od početka 2021. godine i na 7 radnih dana od početka 2024. godine).

Ukupni garantovani depoziti su tokom 2017. godine imali neujednačene promjene na kvartalnom nivou. U prvom kvartalu 2017. godine neznatno su smanjeni (0,75%) u odnosu na zadnji kvartal 2016. godine. U drugom kvartalu ostvareno je povećanje ovih depozita (2,56%) u odnosu na prvi kvartal. U trećem kvartalu 2017. godine garantovani depoziti su povećani za 4,32% u odnosu na prethodni kvartal. U četvrtom kvartalu 2017. godine nastavljena je tendencija rasta garantovanih depozita, tako da su neznatno povećani (0,25%) u odnosu na treći kvartal iste godine.

Na dan 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti učestvovali su 43,83% u ukupnim depozitima, a na dan 31. 12. 2017. godine čine 41,04% ukupnih depozita. Na dan 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti učestvovali su 48,35% u zaštićenim depozitima, a na dan 31. 12. 2017. godine čine 44,82% zaštićenih depozita.

Tabela 4.

Učešće garantovanih depozita u ukupnim depozitima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
GARANTOVANI DEPOZITI	1.260.657	1.251.150	1.283.237	1.338.687	1.342.083
UKUPNI DEPOZITI	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547
UČEŠĆE GD* u UD**	43,83%	43,72%	44,00%	42,62%	41,04%

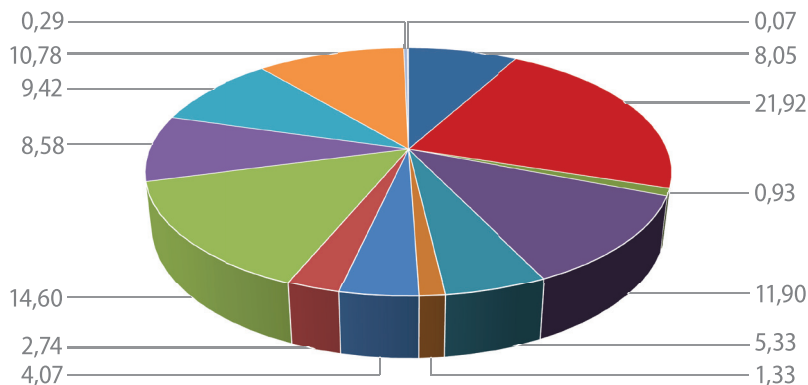
*Izvor: mjesečni izvještaji banaka; *Garantovani depoziti = GD; **Ukupni depoziti = UD

Na dan 31. 12. 2017. godine garantovani depoziti su za 81,4 miliona eura veći od garantovanih depozita na dan 31. 12. 2016. godine.

Iako su u toku izvještajnog perioda garantovani depoziti povećani, struktura garantovanih depozita po bankama na kraju 2017. godine nije se značajnije promijenila u odnosu na strukturu na kraju 2016. godine.

Grafik 6.

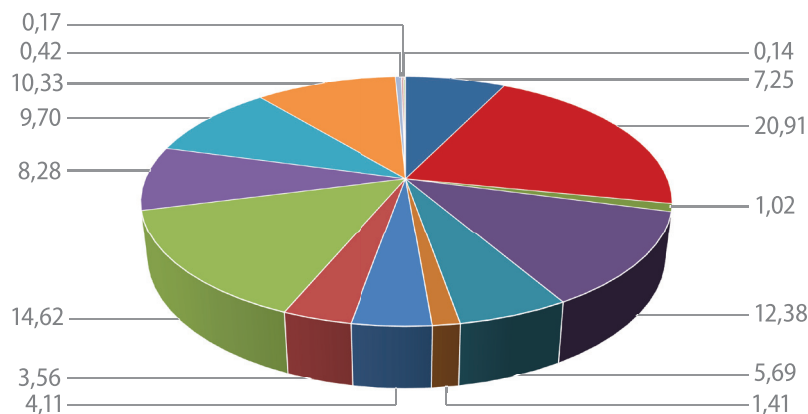
Garantovani depoziti po bankama na dan 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 7.

Garantovani depoziti po bankama na dan 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kod dvije banke nalazi se 35,54% ukupnih garantovanih depozita, što predstavlja neznatno smanjenje u odnosu na kraj 2016. godine, kada se kod ove dvije banke nalazilo 36,50% ukupnih garantovanih depozita.

Kod banke sa najvećim garantovanim depozitima smanjen je procenat njenog učešća u ukupnim garantovanim depozitima sa 21,92% na 20,90%. Kod druge banke po veličini garantovanih depozita procenat učešća u ukupnim garantovanim depozitima ostao približno isti (14,60%), dok se kod treće banke po veličini, procenat učešća neznatno povećao (sa 11,90% na 12,38%).

Na kraju izvještajnog perioda dvije banke, kod kojih se nalazi 27,14% ukupnih depozita, imaju 35,54% garantovanih depozita, što je manje u odnosu na kraj 2016. godine, kada su ove

dvije banke imale 28,90% ukupnih depozita, a 36,50% garantovanih depozita, što pokazuje pozitivan trend diverzifikacije depozita, odnosno disperzije rizika.

Tabela 4.1.
Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	1.260.657	1.063.289	197.368	84,34	15,66
31. 03. 2017.	1.251.150	1.065.453	185.697	85,16	14,84
30. 06. 2017.	1.283.237	1.069.577	213.660	83,35	16,65
30. 09. 2017.	1.338.687	1.114.152	224.535	83,23	16,77
31. 12. 2017.	1.342.083	1.129.503	212.580	84,16	15,84
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	6,46%	6,23%	7,71%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	81.426	66.214	15.212		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U odnosu na 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti na dan 31. 12. 2017. godine su veći za 6,46% (fizičkih lica 6,23%, a pravnih lica 7,71%).

Tabela 4.2.
Broj deponenata koji imaju veći depozit od dospjelih obaveza prema banci, a imaju pravo na isplatu i broj deponenata koji imaju garantovani depozit manji ili jednak 50.000 €

	BROJ DEPONENATA KOJI IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANIH DEPOZITA (NAKON ODUZIMANJA DOSPJELIH OBAVEZA)			BROJ DEPONENATA ČIJI JE DEPOZIT MANJI ILI JEDNAK IZNOSU GARANTOVANOG DEPOZITA 50.000 €					
	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	Pokrivenost %	Pokrivenost %	Pokrivenost %
	1	2	3	4	5	6	7 (= 4/1)	8 (= 5/2)	9 (= 6/3)
31. 12. 16.	780.137	716.144	63.993	773.042	710.885	62.157	99,09	99,27	97,13
31. 03. 17.	764.756	700.309	64.447	757.744	695.000	62.744	99,08	99,24	97,36
30. 06. 17.	759.732	698.536	61.196	752.673	693.231	59.442	99,07	99,24	97,13
30. 09. 17.	761.532	702.521	59.011	753.938	697.032	56.906	99,00	99,22	96,43
31. 12. 17.	788.359	729.267	59.092	780.697	723.650	57.047	99,03	99,23	96,54

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 eura na kraju 2017. godine iznosi 788.697, što čini 99,03% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita. Na njih se odnosi 71,45% ukupnih garantovanih depozita. (723.650 fizičkih lica ili 99,23% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu i 57.047 pravnih lica ili 96,54% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu).

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit > 50.000 eura iznosi 7.662, od čega 5.617 fizičkih lica (ili 0,77% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu) i

2.045 pravnih lica (ili 3,46% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu), što čini 0,97% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, a istovremeno imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci. Na njih se odnosi 28,54% ukupnih garantovanih depozita (Tabela 4.3.).

Tabela 4.3.
Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

Stanje na dan: 31. 12. 2017.	Iznos (u 000 €)	Broj deponenata	Dospjele obaveze (u 000 €)	Saldo (u 000 €)	Br. deponenata koji imaju GD	% Pokrića
Depoziti	A	B	C	D	E	
Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanih depozita	2.990.147	858.820	82.577	2.977.306	788.359	
Depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.690.539	796.863	29.027	1.686.118	729.267	
Depoziti fizičkih lica ≤50.000 €	852.233	791.186	28.502	848.653	723.650	99,30
Depoziti fizičkih lica >50.000 ≤100.000 €	242.589	3.730	241	242.444	3.698	
Depoziti fizičkih lica >100.000 €	595.718	1.947	283	595.020	1.919	
GARANTOVANI DEPOZITI FIZIČKIH LICA				1.129.503	729.267	
Depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.299.608	61.957	53.550	1.291.188	59.092	
Depoziti pravnih lica ≤50.000 €	114.530	59.819	43.163	110.330	57.047	96,54
Depoziti pravnih lica >50.000 ≤100.000 €	57.260	810	4.707	56.590	789	
Depoziti pravnih lica >100.000 €	1.127.817	1.328	5.681	1.124.268	1.256	
GARANTOVANI DEPOZITI PRAVNIH LICA				212.580	59.092	
GARANTOVANI DEPOZITI				1.342.083	788.359	99,03

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Ukupni depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2017. godine iznose 2.977.305.999 eura, od čega se na zaštićene depozite fizičkih lica odnosi 1.686.117.953 eura ili 56,63%, dok se na zaštićene depozite pravnih lica odnosi 1.291.188.046 eura, ili 43,37%.

Ukupni garantovani depoziti iznose 1.342.082.990 eura, ili 45,07% ukupnih zaštićenih depozita. Na garantovane depozite deponenata koji imaju u bankama do 50.000 eura odnosi se 958.982.990 eura ili 71,45% ukupnih garantovanih depozita, a na deponente koji imaju depozit veći od 50.000 eura, odnosi se 383.100.000 eura ili 28,55% ukupnih garantovanih depozita.

Ukupni garantovani depoziti fizičkih lica iznose 1.129.503.144 eura ili 37,77% ukupno zaštićenih depozita (84,16% ukupnih garantovanih depozita).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit ≤50.000 eura je 723.650 i njihovi depoziti iznose 848.653.144 eura, ili 75,13% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (50,33% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 5.617 i njima bi u slučaju stečaja bilo isplaćeno 280.850.000

eura ili 24,86% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (16,66% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Ukupni depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31. 12. 2017. godine iznose 1.291.188.046 eura i čine 43,37% ukupno zaštićenih depozita.

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit ≤ 50.000 eura je 57.047 i njihovi garantovani depoziti iznose 110.329.846 eura ili 51,90% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (8,54% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 2.045 i njima bi, u slučaju stečaja bilo isplaćeno 102.250.000 eura ili 48,10% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (7,91% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Ukupni garantovani depoziti pravnih lica iznose 212.579.846 eura ili 15,65% ukupnih garantovanih depozita (7,14% ukupno zaštićenih depozita).

Kako je sistem osiguranja depozita u osnovi koncipiran da zaštiti male, nesofisticirane deponente (deponenti koji nemaju ili imaju veoma skromna saznanja o upravljanju finansijskim sredstvima), to je ovako visok obuhvat broja deponenata (99,09%), kojima bi depoziti bili u potpunosti isplaćeni, pokazatelj da je i visina garantovanog depozita od 50.000 eura dobro koncipirana i da je u skladu sa ekonomskom snagom deponenata.

U skladu sa Direktivom 2014/49/EU, obavezan nivo garantovanih depozita za zemlje članice EU je 100.000 eura. S obzirom na to da je, na osnovu navedenih podataka, procenat pokrivenosti broja deponenata u našem sistemu osiguranja depozita veoma visok, smatramo da je opravdano da se iznos garantovanog depozita zadrži na nivou od 50.000 eura sve do pristupanja Crne Gore EU.

	Prosječan iznos garantovanog depozita ²		
	31.12.2016.	31.12.2017.	povećanje
Pravna lica	3.084	3.597	16,63 %
Fizička lica	1.485	1.548	4,24 %
UKUPNO	1.615	1.702	5,38 %

² Pokazatelj prosječnog iznosa garantovanog depozita (ukupno i posebno za fizička i pravna lica) je znatno niži od stvarnog stanja, ovo iz razloga što se u bankama vode i računi sa saldnom manjim od jednog eura te se i oni tretiraju kao deponenti.

**IZLOŽENOST FONDA
PREMA BANKAMA**

3

Ukupna izloženost Fonda prema bankama predstavlja se koeficijentom pokrivenosti (Coverage ratio), tj. odnosom sredstava Fonda prema ukupnim obavezama Fonda za slučaj hipotetičkog stečaja u svim bankama (sredstva Fonda/ukupni garantovani depoziti).

Sredstva Fonda na 31. 12. 2017. godine iznose 95.552.875 eura, dok garantovani depoziti na 31. 12. 2017. godine iznose 1.342.082.990 eura.

Koeficijent pokrivenosti (Coverage ratio) je međunarodno priznat koeficijent za mjerenje i iskazivanje stepena pokrivenosti garantovanih depozita. Pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda na ukupnom nivou na 31. 12. 2017. godine iznosi 7,12% (za garantovani depozit ≤50.000 eura), dok je u prethodnoj godini pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 6,42%.

Izloženost Fonda prema pojedinim bankama (odnos sredstava Fonda prema garantovanim depozitima kod pojedine banke – pokrivenost garantovanih depozita po bankama) na dan 31. 12. 2017. godine dat je u Tabeli 5 i Grafiku 8.

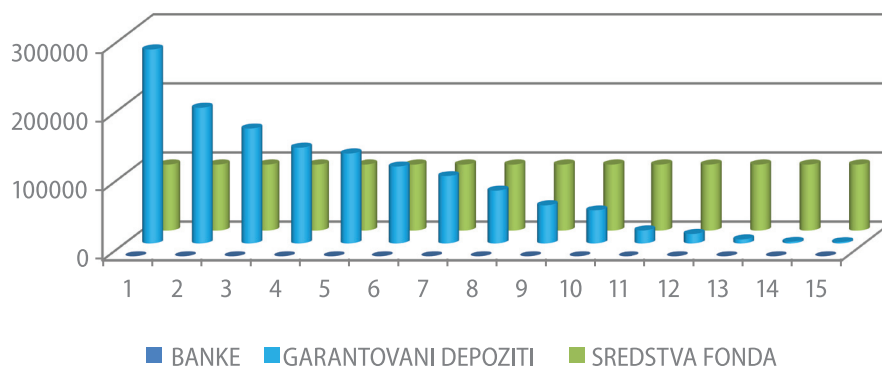
Tabela 5.
Procenat pokrivenosti garantovanih depozita sredstvima Fonda (u 000 €)

BANKE	GARANTOVANI DEPOZITI	SREDSTVA FONDA	procenat pokrića 1 (%)	Sredstva Fonda sa sredstvima EBRD	Procenat pokrića 2 (%)	Nedostajuća sredstva 1	Nedostajuća sredstva 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1	280.642	95.553	34,05	125.553	44,74	<u>185.089</u>	<u>155.089</u>
2	196.268	95.553	48,68	125.553	63,97	<u>100.715</u>	<u>70.715</u>
3	166.204	95.553	57,49	125.553	75,54	<u>70.652</u>	<u>40.652</u>
4	138.625	95.553	68,93	125.553	90,57	<u>43.072</u>	<u>13.072</u>
5	130.150	95.553	73,42	125.553	96,47	<u>34.597</u>	<u>4.597</u>
6	111.150	95.553	85,97	125.553	112,96	<u>15.597</u>	
7	97.366	95.553	98,14	125.553	128,95	<u>1.813</u>	
8	76.333	95.553	125,18	125.553	164,48		
9	55.143	95.553	173,28	125.553	227,69	-	-
10	47.791	95.553	199,94	125.553	262,71	-	-
11	18.882	95.553	506,06	125.553	664,94	-	-
12	13.735	95.553	695,70	125.553	914,12	-	-
13	5.697	95.553	1.677,25	125.553	2.203,85	-	-
14	2.271	95.553	4.208,28	125.553	5.529,52		
15	1.827	95.553	5.229,43	125.553	6.871,28		
UKUPNO	1.342.083	95.553	7,12	125.553	9,36		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.

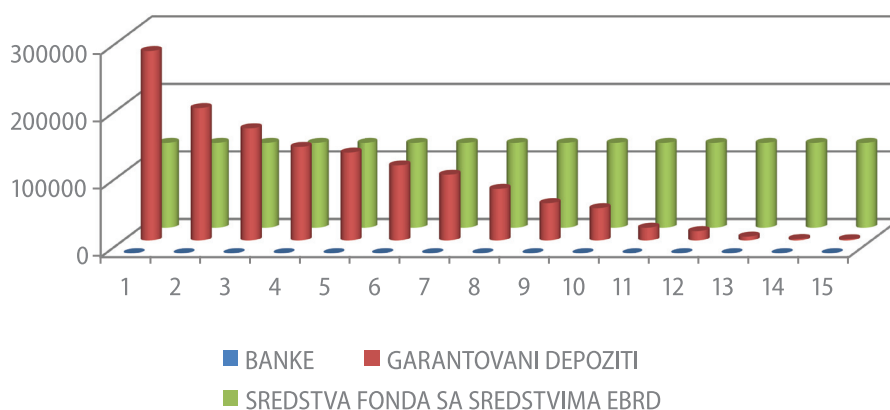
Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (bez sredstava EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.1.

Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (sa sredstvima EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

U slučaju uvođenja stečaja u jednoj od pet banaka nedostajala bi sredstva u iznosu od 155,1 miliona eura za najveću banku, 70,7 miliona eura za drugu banku, 40,6 miliona eura za treću banku, dok bi za ostale dvije banke nedostajuća sredstva iznosila 13,1 odnosno 4,5 miliona eura (Tabela 5), pri čemu je, karakterističan trend opadanja nedostajućih sredstava.

U slučaju uvođenja stečajnog postupka, pojedinačno u jednoj od 10 banaka, sredstva Fonda i sredstva obezbijedena kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu sa EBRD (ovaj aranžman ističe u novembru 2018. godine) bila bi dovoljna za isplatu garantovanih depozita za sve depozite kod bilo koje od navedenih 10 banaka (predstavljeno u Tabeli 5, kolona „nedostajuća sredstva 2“).

Fond bi nedostajuća sredstva obezbijedio iz dodatnih izvora na jedan od načina predviđen Zakonom (naplatom vanredne premije; uzimanjem pozajmice iz budžeta Crne Gore; uzimanjem kredita od stranih banaka i finansijskih institucija i izdavanjem hartija od vrijednosti, ili kombinacijom dva ili više navedenih mogućih izvora).

Usvajanjem Zakona o sanaciji banaka (predlog zakona je u proceduri) i formiranjem fonda za sanaciju, koji se bavi sanacijom sistemski značajnih banaka, relativizuje se potencijalna izloženost Fonda za zaštitu depozita. Naime, Fond će (u slučaju da sanaciono tijelo odluči da koristi sredstva Fonda za zaštitu depozita za sanaciju sistemski važne banke), participirati u iznosu koji bi odgovarao garantovanim depozitima da je došlo do stečaja te banke. Ograničenje upotrebe sredstava kod sanacije je do iznosa $\frac{1}{2}$ ciljanog nivoa sredstava Fonda za zaštitu depozita.

U skladu sa Zakonom ciljani nivo pokriva je 10% garantovanih depozita. Kada sredstva Fonda (bez donacija) dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, UO Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Fond je u novembru 2017. godine produžio na jednu godinu korišćenje sredstava „Stand by“ aranžmana zaključenog 2010. godine sa EBRD, kojim se za potrebe isplate garantovanih depozita može koristiti 30.000.000 eura u narednoj godini. Sa ovim sredstvima koja, kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu, EBRD stavlja na raspolaganje Fondu (samo u slučaju nastanka stečaja u nekoj od banaka), koeficijent pokriva iznosi 9,36% (Tabela 6).

Tabela 6.
Koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita u sistemu

Garantovani depoziti 31. 12. 2017.	Sredstva Fonda 31. 12. 2017.	% pokrivenosti garantovanih depozita
1	2	2/1
1.342.082.990	95.552. 875 ³	7,12%
1.342.082.990	125.552. 875 ⁴	9,36%

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

³ Sredstva Fonda (od premija, donacija i prihoda od poslovanja Fonda).

⁴ Sredstva Fonda uvećana za sredstva obezbijedena kroz kredit sa EBRD (30 miliona eura).

**AKTIVNOSTI FONDA
U 2017. GODINI**

4

4.1. Opšte napomene

Aktivnosti Fonda u izvještajnom periodu realizuju se u skladu sa planiranim zadacima utvrđenim Programom rada Fonda za 2017. godinu i Strateškim planom Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine.

Strateški plan Fonda za period od 2016. do 2021. godine dao je osnovne smjernice dugoročnog razvoja, u skladu sa promjenama koje su se desile ili će se desiti u okruženju i moguće pravce djelovanja, kako bi se postavljeni ciljevi dostigli. Strateški plan istovremeno postaje operativni plan, dok strategije daju smjernice i određuju prioritete dugoročnog razvoja pojedinih djelova. Takođe, ovaj plan daje i okvirni program za donošenje budžeta Fonda u narednom periodu, uključujući i kapitalna ulaganja.

Fond nastavlja realizovanje Plana integriteta koji predstavlja skup mjera pravne i faktičke prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogući i stvarni rizici koji mogu uticati na zakonito, efikasno, ekonomično, efektivno i profesionalno funkcionisanje Fonda i pogodovati nastanku i razvoju korupcije i ostalih zloupotreba.

Javnost je u skladu sa Strategijom komunikacije Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine i u skladu sa najvišim standardima transparentnosti pravovremeno informisana o aktivnostima, ciljevima i rezultatima rada Fonda, izdavanjem saopštenja, putem web prezentacija i nastupima u medijima.

Promovisanje pozitivnih strana sistema zaštite depozita ostvareno je putem sprovođenja kampanje obavljene u periodu od 15. 12. 2016. do 15. 01. 2017. godine. Tokom godine, kroz saopštenja za javnost, učešće u emisijama obrazovno informativnog sadržaja, intervjue u štampi i na radiju, Fond je na prikladan način obavještavao javnost o svojoj ulozi u očuvanju stabilnosti bankarskog i finansijskog sistema i značajno doprinio povjerenju deponenata u bankarski sistem.

Aktivnosti Fonda odnosile su se na redovno poslovanje, obaveze vezane za učešće u pregovaračkom postupku pristupanja Crne Gore EU iz kojih proizilaze izmjene zakona i regulative, kao i dostavljanje izvještaja po preporukama FSAP misije iz 2015. godine.

U novembru 2017. godine, ugovor o „Stand-by“ aranžmanu, potpisan 2010. godine između Fonda i EBRD, je Aneksom produžen za godinu dana uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 7 (sedam) godina. Potpisivanjem ovog Aneksa je dodatno je ojačana finansijska pozicija Fonda, da kod nastanka „zaštićenog slučaja“ može intervenisati i isplatiti garantovane depozite, ne samo kod „malih“ već i kod srednjih banaka.

2.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2017. godini

U 2017. godini Fond je, u skladu sa Zakonom, Statutom i Politikom investiranja Fonda, te Ugovorom o asset menadžmentu sa CBCG (potpisan 04. 05. 2012. godine) i u skladu sa finansijskom situacijom na domaćem i na svjetskom tržištu, investirao sredstva.

Fond je, preko Asset menadžera (CBCG), a u skladu sa Politikom investiranja, investirao slobodna sredstva u oročene i prekonocne depozite. Dio depozita (20% ukupnih sredstava)

Fond je samostalno investirao u dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje CBCG u ime Ministarstva finansija.

Imajući u vidu ograničenja koja su data Zakonom, Statutom Fonda i Politikom investiranja sredstava, Fond može investirati sredstva u:

1. hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;
2. hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
3. depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije,

te je rukovodeći se principima: sigurnosti, likvidnosti i transparentnosti, ostvario sljedeće rezultate.

a) Investiranje u državne obveznice

Fond za zaštitu depozita je u skladu sa Investicionim politikom, a u okviru 20% od iznosa raspoloživog za ulaganje, u novembru 2016. godine, investirao sredstva u iznosu od 2.200.000,00 eura u dužničke dugoročne hartije od vrijednosti – državne obveznice, serije GB1-2016, koje je emitovala Crna Gora, sa prinosom po fiksnoj kamatnoj stopi od 4,0%, godišnje. Isplata kamate u iznosu od 88.000,00 eura se vrši jednom godišnje, a rok dospeljeća za isplatu vrijednosti glavnice i godišnje kamate je 15. 11. 2020. godine. Obračunati prihod po ovom osnovu za 2017. godinu je isplaćen u novembru u iznosu od 88.000,00 eura.

b) Investiranje u državne zapise

Fond za zaštitu depozita, shodno Zakonu o zaštiti depozita i Politici investiranja Fonda, samostalno investira dio sredstava od raspoloživih 20% ukupnih sredstava u kratkoročne diskontne hartije od vrijednosti - državne zapise koje emituje Crna Gora, čiju prodaju u ime Ministarstva finansija obavlja CB metodom aukcije.

Ponudene i prihvaćene stope prinosa Fonda za investiranje u državne zapise u toku prvog polugodišta 2017. godine kretale su se u intervalu od 3,00% do 2,50% sa rokom dospeljeća od 182 dana, a u drugom polugodištu u intervalu od 2,00% do 1,45% što je dato u tabelarnom pregledu.

Fond za zaštitu depozita je ostvario ukupno 286.149 eura po osnovu prinosa od kamata na državne zapise, dok su troškovi naknada za učešće na aukciji iznosili 28.922 eura.

c) Investiranje na inostranom tržištu

Kad su u pitanju investicije sredstava Fonda na inostranom tržištu, CBCG je, kao asset menadžer, tokom 2017. godine investirala sredstva Fonda u oročene depozite kod renomiranih komercijalnih banaka sa visokim kreditnim rejtingom i to na rok oročenja od tri do šest mjeseci. Međutim, pokazalo se da počev od 2015. godine, kao i u izvještajnoj godini, ove investicije odbacuju negativan prinos, što značajno umanjuje finansijski rezultat Fonda. Navedeno je posljedica velikih promjena na međunarodnom tržištu i pada kamatnih stopa izazvanih padom rejtinga do tada rizično sigurnih ekonomija, i takav negativni trend se i dalje nastavlja.

U izvještajnom periodu, u prvom polugodištu, oročavanjem sredstava Fonda ostvarena je prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,32622%, dok je u drugom polugodištu 2017. godine oročavanjem sredstava Fonda ostvarena prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,35684%.

Izvještajni period karakteriše ostvarivanje negativne kamatne stope na finansijskom tržištu, što je uslovalo da ukupni rezultati mjereni iznosom ostvarene kamate budu veoma nepovoljni (usljed negativne kamatne stope na depozite i veoma nepovoljnih uslova na međunarodnom finansijskom tržištu, CBCG investira sredstva Fonda po negativnoj kamatnoj stopi počev od novembra 2015. godine). Kao posljedica navedenih okolnosti ostvaren je negativan rezultat od investiranja ovih sredstava u iznosu 173.966 eura.

U skladu sa zakonom utvrđenom obavezom godišnje revizije je izabrana revizorska kuća „BDO“ d.o.o. Podgorica.

Fond samostalno obavlja finansijske i računovodstvene poslove i sačinjava finansijske izvještaje za poslovnu godinu. Na osnovu knjigovodstvenih podataka sačinjavane su informacije i pregledi u cilju praćenja realizacije Finansijskog plana Fonda, o čemu je redovno izvještavan UO Fonda.

4.3. Normativno-pravni poslovi

UO Fonda je u toku 2017. godine održao osam sjednica i usvojio sljedeća akta:

- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za zaštitu depozita;
- Odluka o bližim uslovima, načinu i postupku isplate garantovanih depozita;
- Odluka o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zaštitu depozita za 2016. godinu (finansijski iskazi Fonda za 2016. godinu urađeni su prema MRS);
- Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2018. godinu (UO Fonda je donio odluku da stopa za obračun redovne premije za 2018. godinu iznosi 0,50% ukupnih depozita banaka – visina stope za obračun premije za 2017. godinu je iznosila 0,50%);
- Odluka o izmjenama i dopunama Smjernica za izbor banke isplatioca;
- Odluka o imenovanju revizora za reviziju finansijskih iskaza Fonda za zaštitu depozita za 2017. godinu;
- Pravilnik o sprovođenju postupka nabavki male vrijednosti;
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o koeficijentima složenosti poslova za direktora i zaposlene u Fondu za zaštitu depozita;
- Finansijski plan Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu;
- Program rada Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu.

U toku izvještajne godine UO Fonda je razmatrao i usvojio:

- Predlog Godišnjeg izvještaja o radu Fonda za zaštitu depozita za 2016. godinu (dostavljen Savjetu CBCG na usvajanje);
- Izvještaj nezavisnog spoljnog revizora za 2016. godinu razmatran od strane UO Fonda. Izvještaj je uradila revizorska kuća „BDO“ d.o.o. Podgorica. Mišljenje nezavisnog, međunarodno priznatog spoljnog revizora je da „finansijski izvještaji odražavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su urađeni prema zakonima CG i MRS-a“.

Pored navedenih izvještaja UO Fonda je razmatrao mjesečne i kvartalne izvještaje o kretanju depozita u bankarskom sistemu, stanju sredstava Fonda, ispunjavanju planiranih aktivnosti i investiranju sredstava, kao i sprovođenja dobrovoljnih stres testova sistema za isplatu garantovanih depozita kod tri banke.

4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita

Kako bi se obezbijedila realizacija preporuka FSAP misije, a sa ciljem kreiranja efikasnog i operativnog sistema isplate garantovanih depozita u praksi, Fond je u prvoj polovini 2017. godine završio testiranje banaka, započeto u zadnjem kvartalu 2016. godine, simulirajući isplatu garantovanih depozita kod nastanka tzv. „zaštićenog slučaja“ - stečaja banke.

Kako bi izvršili procjenu adekvatnosti postojeće regulative za isplatu garantovanih depozita i procjenu osposobljenosti Fonda za obavljanje svoje osnovne funkcije, a to je brza i efikasna isplata garantovanih depozita, Fond je, u saradnji sa Udruženjem banaka Crne Gore, pripremio testiranje isplate garantovanih depozita. Prvi takav test sproveden je 2015. godine, a nakon nadogradnje softverskog rješenja u toku 2016. godine, nastavljeno je testiranje kod dvije banke u novembru 2016. godine i testiranje tri banke u prvom kvartalu 2017. godine.

Zakonski osnov za testiranje banaka ne postoji, ali je uz angažovanje Udruženja banaka Crne Gore postignut dogovor da se na pojedinačnim relacijama Fond – banka, dogovori testiranje. Na zahtjev Fonda pet banaka je prihvatilo dobrovoljno testiranje. Ove banke su dostavile realne podatke iz baze deponenata, depozita i obaveza (prethodno su svi podaci bili šifrovani, kako bi se zaštitio integritet deponenata), tako da je tokom novembra i decembra 2016. godine u potpunosti završeno testiranje kod dvije banke, a kod ostalih banaka su preuzeti neophodni podaci, da bi se kompletna procedura završila krajem drugog kvartala 2017. godine.

Navedeno testiranje omogućilo je da se provjeri funkcionisanje nadograđenog softvera, provjeri kompatibilnost podataka koje banke dostavljaju Fondu, (koji su neophodni za sprovođenje testa), kao i da se upotpune procedure obračuna i isplate garantovanog depozita.

Bankama je ovo bila prilika da svoju evidenciju usklade sa posebnim zahtjevima Fonda, kao i da obuče svoje osoblje za korišćenje „Aplikacije za isplatu garantovanog depozita“ (dio softvera za isplatu garantovanog depozita).

Testirane banke bi, u pretpostavljenoj situaciji, imale ulogu agenta za isplatu garantovanih depozita – banka isplatilac.

Radi spremnosti Fonda i banaka da realizuje postupak isplate garantovanog depozita, svim bankama poslat je zahtjev za iskazivanje interesa da, kod eventualnog nastanka „zaštićenog slučaja“ budu „banka isplatioc“. Interes je iskazalo pet banaka, a nakon ocjene prema zadatim kriterijima, izvršena je selekcija i formirana lista od tri banke, od kojih bi, kod nastanka „zaštićenog slučaja“ izvršili izbor „banke isplatioca“. Ova procedura se ponavlja svake godine.

4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu. Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika banaka, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno je razrađeno Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka „zaštićenog slučaja“. Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI).

Tokom 2017. godine u Fondu je permanentno vršena obuka zaposlenih, kako u dijelu opštih, tako i u specijalističkim znanjima. Učešće na seminarima i u radnim grupama, koje organizuju međunarodne asocijacije, omogućuje zaposlenima da budu uvijek pravovremeno informisani o promjenama u sistemu zaštite depozita i da koriste najbolju praksu zemalja EU.

Predstavnici Fonda su prisustvovali godišnjoj konferenciji EFDI-ja, godišnjoj konferenciji IADI-ja, i seminarima Evropskog regionalnog komiteta.

Na bazi preporuka FSAP misije i angažovanja SB predstavnici Fonda su nastavili učešće na radnim seminarima u decembru u Beču, na teme: uloga Fondova za zaštitu depozita u sanaciji banaka, uloge sistema osiguranja depozita kao risk-minimajzer i novina u finasiranju sistema osiguranja depozita kroz procjenu rizika banaka.

Pored učešća na internacionalnim seminarima, koji se održavaju u organizaciji međunarodnih institucija (EBRD, EFDI, IADI, SB i dr.), Fond je učestvovao u radionicama, koje su imale za temu metodologiju obračuna diferencijalne članarice za članice u EFDI-ju i IADI-ju održanim u Oslu i Zagrebu.

Na dan 31. 12. 2017. godine Fond ima sedam zaposlenih.

4.6. Međunarodna saradnja

Kao punopravni član Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita (European Forum of Deposit Insurers - EFDI), koja predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi, a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi, Fond je učestvovao na godišnjoj skupštini održanoj u septembru u Oslu - Norveška. Na skupštini su izabrani nivi članovi borda ove asocijacije. Takođe, održani su sastanci svih radnih grupa kojima su prisustvovali predstavnici Fonda (ERC, PR), a glavne teme su bile novi izazovi u izmijenjenom finansijskom sistemu.

Predstavnici Fonda prisustvo konferencijama koristili su za uspostavljanje kontakata i razmjenu iskustava koja su korišćena u pripremi podzakonskih akata i njihovom usklađivanju sa direktivom 2014/49 EU.

Istovremeno, predstavnici Fonda su aktivno učestvovali u anketama koje se koriste kao glavne smjernice za harmonizaciju sistema osiguranja depozita u svim zemljama članicama EFDI-a. Ciljevi EFDI-a se ostvaruju razmjenom podataka o stanju finansijskog i bankarskog sektora, učešćem u istraživačkim projektima, unapređenjem regulatornog okvira i prakse, obrazovanjem ekspertskih tijela, razmjenom i edukacijom zaposlenih i slično.

Fond je kao punopravni član Međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (International Association of Deposit Insurers - IADI) učestvovao na međunarodnoj konferenciji Evropskog regionalnog komiteta - ERC, održanoj u aprilu 2017. godine u Bariju - Italija. U okviru konferencije IADI je organizovao radionicu-seminar, sa ciljem usaglašenosti lokalnog zakonodavstva sa evropskom regulativom zaštite depozita. Predstavnicima Fonda prezentovali su rad na metodologiji obračuna premije na bazi rizika i izmjene zakona.

Na IADI konferenciji u Kvebeku-Kanada, pored prezentacija koje objašnjavaju pravovremenu detekciju problema u banci i ranu intervenciju, prezentovana su rješenja o načinu upravljanja krizom, podaci dobijeni anketama, struktura, mandat i tip agencija osiguranja depozita,

likvidacije i P&A transakcije za rješavanje problematičnih banaka i rezultati usaglašenosti sa „Osnovnim principima“.

Poseban interes zemalja, koje nijesu članice EU, iskazuje se kroz rad Balkanskog EFDI foruma. Regionalni sastanci u toku 2017. godine održani su u Albaniji i Hrvatskoj, na kojima su učestvovali predstavnici iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, sa ciljem kreiranja platforme radi zastupanja zajedničkih interesa u međunarodnim organizacijama, za unapređenje međusobne informisanosti i stručnih znanja, kao i da se bližom saradnjom doprinese jačanju finansijske stabilnosti u regionu.

Na ovim sastancima prezentovana su pojedinačna dostignuća Fondova u daljem usaglašavanju sa evropskom regulativom zaštite depozita.

4.7. Ciljevi i zadaci Fonda u 2018. godini

Osnovni ciljevi Fonda definisani su Strateškim planom. Izrada predloga nacrta zakona o zaštiti depozita i njegovo usaglašavanje sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU su osnovni zadaci u 2018. godini. Planom je predviđeno da zakon o zaštiti depozita bude usvojen u IV kvartalu 2018. godine. Uz usaglašavanje zakona, priprema za uvođenje premije na bazi rizika i unapređenje sistema zaštite i efikasne isplate garantovanih depozita su dalje dva najvažnija zadatka Fonda u 2018. godini. Prvi zadatak će se ostvariti uz pomoć konsultanata SB u rokovima kako je predviđeno planom rada RG-9, a drugi cilj će se postići nastavkom testiranja isplate garantovanih depozita i edukovanjem zaposlenih u Fondu i bankama.

Stupanjem na snagu novog zakona i uvođenje premije na bazi rizika, u skladu sa Komunikacionom strategijom Fonda, mora pratiti široka javna rasprava u koju će se pored stručne javnosti uključiti i ukupna javnost – deponenti.

4.8. Događaji nakon izvještajnog perioda

Nacrt novog zakona o zaštiti depozita dat je na javnu raspravu i ona će trajati do 15. juna 2018. godine.

Metodologija za obračun premije na bazi rizika je u završnoj fazi i očekujemo da će biti završena u IV kvartalu 2018. godine.

Podršku implementaciji novog zakona i Metodologije pružiće nam SB kroz FINSAC projekat.

**FINANSIJSKO POSLOVANJE
FONDA U 2017. GODINI**

5

5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2017. godine⁵

5.1.1. Ukupni prihodi fonda

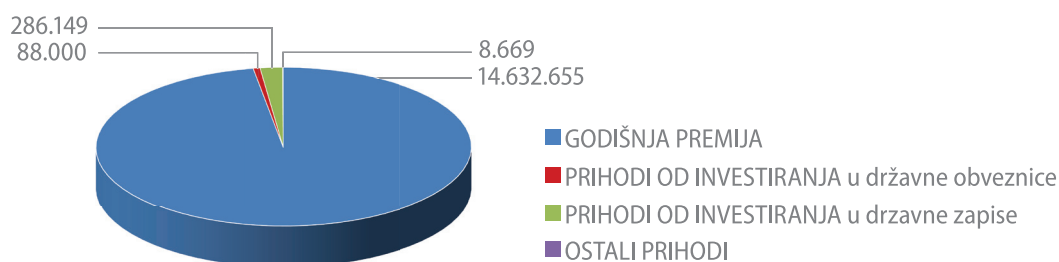
Ukupno ostvareni prihodi Fonda za 2017. godinu iznose **15.015.473€** i veći su od planiranih za 5,00%, dok su za 8,96% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini koji su iznosili 13.780.292€.

Ukupne prihode čine:

- poslovni prihodi
- finansijski prihodi i
- ostali prihodi

5.1.1.1. Poslovni prihodi za 2017. godinu iznose **14.641.324€** i veći su od planiranih za 4,58%, dok su za 9,07% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini kada su iznosili 13.423.150€.

Grafik 9.
Struktura ukupnih prihoda za januar-decembar 2017. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.1.2. Najznačajniju stavku poslovnih prihoda čine **prihodi od premija** i oni iznose 97,45% ukupnih prihoda. Planom prihoda predviđena je godišnja premija u iznosu od 14.000.000, a fakturisana i naplaćena premija za 2017. godinu iznosi **14.632.655€** ili za 4,51% više od planirane, odnosno 9,01% više u odnosu na prethodnu godinu (13.423.150€).

5.1.1.3. Finansijski prihodi iznose **374.149 €** i veći su za 33,99% u odnosu na finansijske prihode ostvarene u prethodnoj godini, odnosno veći su za 24,71% od planom predviđenih, a odnose na:

- Prihode po osnovu investiranja sredstava Fonda i
- Ostale finansijske prihode

⁵ Pregled prihoda i rashoda za 2016. i 2017. godinu i plan prihoda i rashoda za 2017 i 2018. godinu dat je u ANEXU

5.1.1.3.1. Prihodi od investiranja sredstava Fonda odnose se na:

- **Prihode od investiranja u državne zapise Crne Gore** koji su ostvareni u iznosu od **286.149 €** ili za 43,07% više od planiranih, odnosno 27,64% veći u odnosu na prethodnu godinu i čine 76,47% finansijskih prihoda i rezultat su povećane kamatne stope na državne zapise u prvoj polovini izvještajne godine i
- **Prihode od kamata na državne obveznice** koji su ostvareni u iznosu od 88.000€.

Fond je učestvovao u kupovini državnih obveznica u novembru 2016. godine u iznosu od 2.200.000 € po fiksnoj kamatnoj stopi od 4% na godišnjem nivou, sa rokom dospjeća na dan 15.11.2020. godine. Isplata prvog kupona je izvršena 16.11.2017. godine u iznosu od 88.000 €.

5.1.1.4. **Ostali prihodi** ostvareni su u iznosu od **8.669€** i učestvuju sa 0,05% u ukupnim prihodima i odnose na refundacije za bolovanje za jednog zaposlenog.

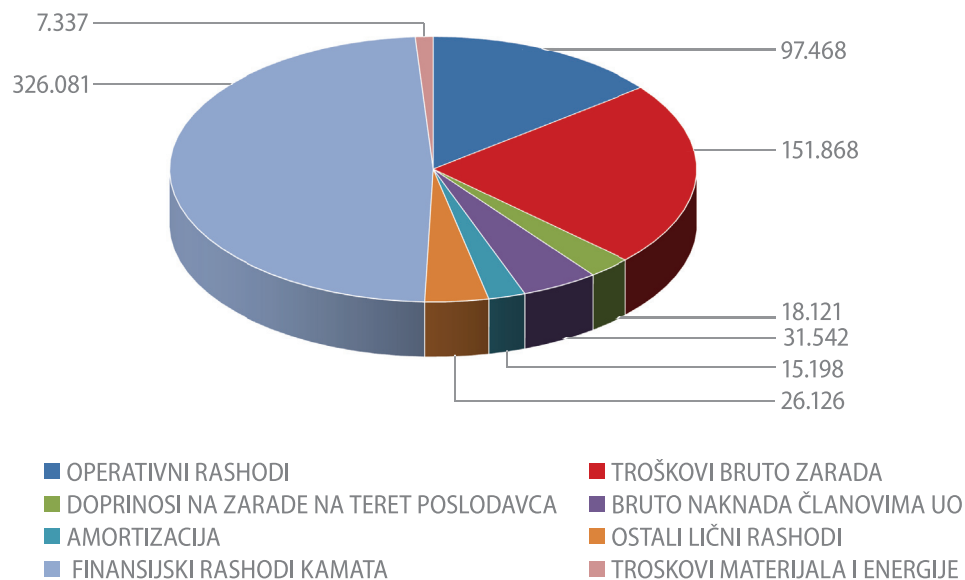
5.1.2. Rashodi fonda

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **673.741€** ili za 4,7% manje od planiranih, odnosno za 10,11% više od ostvarenih rashoda u prethodnoj godini. Ukupni rashodi Fonda kategorisani su u dvije osnovne grupe:

- *finansijski rashodi i*
- *troškovi poslovanja.*

Grafik 10.

Struktura ukupnih rashoda za januar - decembar 2017. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.2.1. **Finansijski rashodi** su iznosili **326.081 €** i odnose se na kamatu po osnovu kredita EBRD i kamate po osnovu oročenih depozita i čine 48,39% ukupnih troškova.

5.1.2.2. Troškovi poslovanja iznose **347.660 €** ili 7,19% manje od ostvarenih troškova u prethodnoj godini, odnosno 25,95% manje u odnosu na plan.

Troškovi poslovanja odnose se na:

5.1.2.3. Troškovi materijala i energije (troškovi po osnovu zakupa i održavanja poslovnog prostora, troškove kancelarijskog materijala, troškove goriva) i manji su od ostvarenih u prethodnoj godini za 28,46%, odnosno manji od planiranih za 55,53%.

5.1.2.4. Troškovi zarada, naknade zarada, naknade članovima Upravnog odbora, ugovori o djelu, troškovi službenih putovanja i ostala lična primanja ostvareni za 1,50% više od istih rashoda u prethodnoj godini, odnosno za 13,43% manje od planiranih za tekuću godinu.

5.1.2.5. Amortizacija je obračunata za 4,57% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 2,25%.

5.1.2.6. Ostali poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od **97.468 €** odnosno manji za 43,98% od planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu su manji za 21,48%.

- Za troškove reklame i propagande planirano je 60.000 €, a utrošeno je **15.613 €** ili 26,02% planiranih. Ovi troškovi su manji od ostvarenih u prethodnoj godini za 65,14%.
- Troškovi stručnih usluga obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i obrazovanje i usavršavanje i iznose **9.112 €** i manji su za 36,59 od ostvarenih u prethodnoj godini, dok su u odnosu na plan manji za 52,04%.
- Troškovi reprezentacije ostvareni su u iznosu od **5.163 €** i veći su za 43,01% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a manji za 13,95% od planiranih.
- Troškovi članarine međunarodnim asocijacijama su u iznosu od **18.672 €** i veći su od ostvarenih u 2016. godini za 8,47%, a veći od planiranih za 3,73%. Do povećanja ovih troškova došlo je zbog povećanja članarine IADI, koja se nije mogla predvidjeti planom.
- Troškovi koji uključuju PTT usluge, usluge platnog prometa, i ostale rashode poslovanja ostvareni su u iznosu od **17.087 €** i veći su za 18,48% u odnosu na 2016. godinu i manji za 52,53% od planom predviđenih.
- Troškovi naknada za kupovinu državnih zapisa u iznosu od **28.922 €** (uvedeni odlukom MF krajem 2014. godine) i manji su za 2,71% u odnosu na prethodnu godinu, a manji za 17,36% od planom predviđenih.

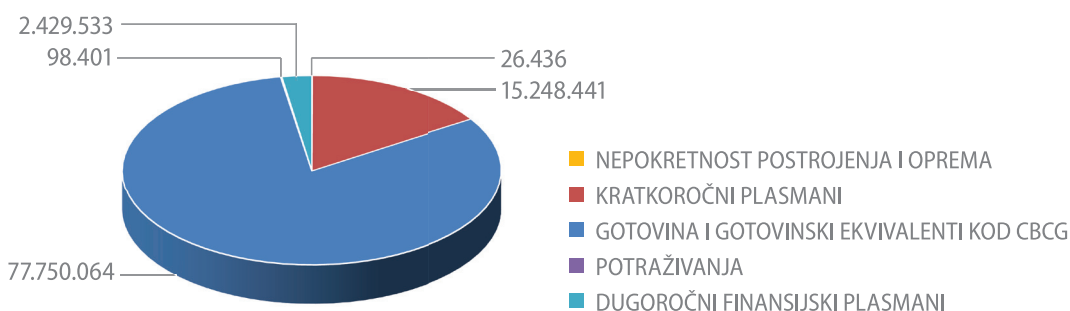
Ostvareni poslovni rezultat za 2017. godinu iznosi 14.293.664 €, dok je ostvareni Finansijski rezultat 48.068 €. Ukupan Neto rezultat iznosi 14.341.732 € ili za 5,50 više od planiranog, odnosno za 8,91% više od ostvarenog u prethodnoj godini.

5.2. Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)

Ukupna Aktiva, odnosno Pasiva Fonda na dan 31.12.2017. godine iznosi 95.552.875 €.

Uvećanje Aktive i Pasive u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu iznosi 14.325.824 € ili 17,63%, a najvećim dijelom je proizašlo po osnovu neraspoređene dobiti (višak prihoda nad rashodima) za 2017. godinu.

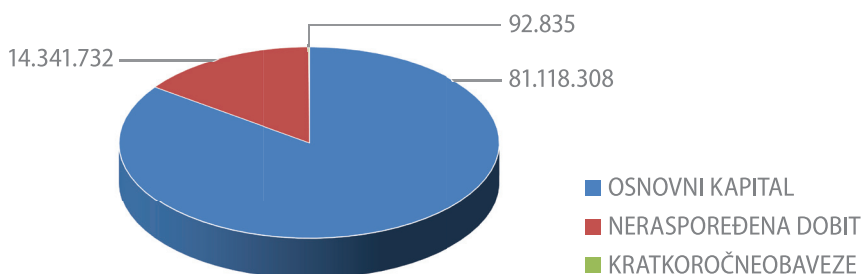
Grafik 11.
Struktura aktive bilansa stanja na dan 31.12.2017. godine.

* Izvor : knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne aktive 0,02% iznosi oprema (26.436 €), 0,10% potraživanja (98.401€), 15,95% sredstva investirana u državne zapise (15.248.441€), 2,54 % dugoročni finansijski plasmani 2.429.533€, a 52,46% aktive iznose investirana sredstva kod CBCG (50.127.990€) i 28,90% sredstva koja se nalaze na žiro-računu i blagajni Fonda (27.622.074€).

Grafik 12.
Struktura pasive bilansa stanja na dan 31.12.2017. godine

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne pasive osnovni kapital iznosi 84,89%, neraspoređena dobit 15,01%, dok kratkoročne obaveze⁶ iznose 0,01%.

5.3. Iskaz o promjenama na kapitalu

Stanje kapitala na dan 31.12.2017. godine iznosi 81.118.308 €, što je za 19,38% više u odnosu na prethodnu godinu.

⁶ Ovaj iznos predstavlja obaveze prema dobavljačima, obaveze za kamate prema EBRD i obaveze za kamate na oročene depozite.

Na dan 31.12.2017. godine u državne zapise bilo je plasirano 15.248.441 € (2016. godine 13.318.502 €) sa rokovima dospjeća:

- a. 15.01.2018. godine što sa kamatnom stopom od 2,00% iznosi 1.576.658,23€;
- b. 20.02.2018. godine, što sa kamatnom stopom od 1,70% iznosi 1.693.644,07€;
- c. 28.02.2018. godine što sa kamatnom stopom od 1,1%; 1,2% i 1,3% iznosi 11.978.138,76€;

ANEX

Prihodi i rashodi za 2016. i 2017. godinu i plan prihoda i rashoda za 2017. i 2018. godinu

1	2	3	4	5	6	7	8
NAZIV	izvršeno u 2016.	plan za 2017.	izvršeno u 2017.	5/3 (u %)	5/4 (u %)	plan 2018.	
A. UKUPNI PRIHODI	13.780.292	14.300.000	15.015.473	108,96	105,00	15.433.000	
A.1. POSLOVNI PRIHODI	13.423.150	14.000.000	14.641.324	109,07	104,58	15.045.000	
A.1.1. REDOVNA PREMIJA	13.423.150	14.000.000	14.632.655	109,01	104,52	15.045.000	
A.1.2. OSTALO	50.000		0	0,00		0	
A.2. FINANSIJSKI PRIHODI	279.217	300.000	374.149	133,99	133,62	388.000	
A.2.1. Kamata na oročena sredstva	94					0	
A.2.2. Kamata na državne zapise i obveznice	224.182	280.000	374.149	166,89	133,62	373.000	
A.2.3. Kazne i penali	55.941		0	0		0	
A.3. Ostalo	77.925	20.000	8.669	11,12	43,34	15.000	
B. UKUPNI RASHODI	611.872	707.000	673.741	110,11	95,30	804.700	
B.1. POSLOVNI RASHODI	374.599	469.500	347.660	92,80	74,05	472.200	
B.1.1. tr. MATERIJALA I ENERGIJE	10.257	16.500	7.337	71,53	44,47	16.000	
B.1.1.1. tr. Kancelarijskog materijala	692	1.500	705	101,87	47,00	1.500	
B.1.1.2. tr. Zakupa, goriva, vode, energije, održavanja	9.565	15.000	6.632	69,33	44,21	14.500	
B.1.2. ZARADE, NAKNADE I OSTALI LIČNI RASHODI	224.280	263.000	227.657	101,50	86,56	257.700	
B.1.2.1. Bruto zarada	158.663	169.500	151.868	95,71	89,60	165.000	
B.1.2.1.1. Neto zarada	104.165	111.300	100.337	102,86	90,15	107.735	
B.1.2.1.2. Porez	16.299	17.500	15.395	96,32	87,97	17.998	
B.1.2.1.3. Doprinosi	38.199	40.700	36.136	94,59	88,79	39.267	
B.1.2.2. DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	19.198	20.500	18.121	94,39	88,39	19.700	
B.1.2.3. NAKNADA ČLANOVIMA UO	24.544	45.000	31.542	128,51	70,09	45.000	
B.1.2.3.1. Neto naknada članovima UO	18.820	33.618	24.223	128,70	72,05	33.618	
B.1.2.3.2. Porez	2.394	4.051	3.109	129,86	76,75	4.051	
B.1.2.3.3. Doprinosi	3.330	7.331	4.210	126,42	57,43	7.331	
B.1.2.4. OSTALI LIČNI RASHODI	21.875	28.000	26.126	119,43	93,31	28.000	
B.1.2.4.1. Pomoć zaposlenim	0	0	4.002	0,00		0	
B.1.2.4.2. Ugovor o djelu	4.373	3.000	1.718	39,28	57,28	3.000	
B.1.2.4.3. Dnevnice	4.189	7.000	4.617	110,02	65,96	7.000	
B.1.2.4.4. Prevoz na službenom putu	7.566	8.000	8.726	115,33	109,07	8.000	
B.1.2.4.5. Smještaj na službenom putu	5.747	10.000	7.063	122,89	70,63	10.000	
B.2. AMORTIZACIJA	15.927	16.000	15.198	95,42	94,98	16.000	
B.3. OSTALI POSLOVNI RASHODI	124.135	174.000	97.468	78,51	56,01	182.500	
B.3.1. tr. Reklame i propagande	44.791	60.000	15.613	34,85	26,02	60.000	
B.3.2. tr. Stručnih usluga	14.370	19.000	9.112	63,40	47,96	28.000	
B.3.2.1. Revizija	5.831	6.000	5.500	94,32	91,67	7.000	
B.3.2.2. Obrazovanje i usavršavanje	6.039	10.000	3.612	59,81	36,12	10.000	
B.3.2.3. Sprovođenje ankete	0	0	0	0,00		7.000	
B.3.2.4. Troškovi licenci i autorskih prava	2.500	3.000	2.896	115,84	96,53	4.000	
B.3.3. Članarine međunarodnim asocijacijama	17.213	18.000	18.672	108,47	103,73	22.000	
B.3.4. tr. PTT usluga	5.085	6.000	2.763	54,33	46,06	4.500	
B.3.5. tr. Reprezentacije	3.610	6.000	5.163	143,01	86,05	6.000	
B.3.6. tr. Platnog prometa	4.829	5.000	5.215	107,99	104,30	5.000	
B.3.7. Troškovi naknada za aukcije državnih zapisa	29.730	35.000	28.922	97,28	82,63	32.000	
B.3.7. Ostali rashodi	4.507	25.000	9.112	202,17	36,45	25.000	
B.3.7.1. Organizacija reg. EFDI konf.		15.000	0		0,00	15.000	
B.3.7.2. Ostali troškovi	4.507	10.000	9.112	202,17	91,12	10.000	
C. FINANSIJSKI RASHODI	237.273	237.500	326.081	137,42	137,30	332.500	
C.1. Kamata po ugovoru EBRD	152.500	152.500	152.115	99,74	99,75	152.500	
C2 obaveze za kamate na oročena sredstva	84.733	85.000	173.996	205,34	204,67	180.000	
UKUPAN REZULTAT	13.168.420	13.593.500	14.341.732	108,91	105,51	14.628.300	

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

Finansijski iskazi
za 2017. godinu u skladu sa
računovodstvenim propisima
Crne Gore
i
Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	3
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	4
Iskaz o promjenama na kapitalu	5
Iskaz o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske iskaze	7 - 24
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica

Izvještaj o finansijskim iskazima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Fonda za zaštitu depozita“, Podgorica (u daljem tekstu “Fond”), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31. decembra 2017. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha), iskaz o novčanim tokovima i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu (“Službeni list Crne Gore”, br. 52/2016), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim iskazima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni list Crne Gore”, br. 01/2017) i Međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjanjima u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih iskaza radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Fonda na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o godišnjem izvještaju menadžmenta

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izvještaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016). Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izvještaja menadžmenta Fonda za 2017. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu i da li je izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izvještaje koji su bili predmet revizije" i ograničeni su samo na ocjenu usaglašenosti godišnjeg izvještaja menadžmenta sa revidiranim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, godišnji izvještaj menadžmenta Fonda za 2017. godinu, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađen je sa revidiranim finansijskim iskazima Fonda za 2017. godinu i sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Podgorica, 4. april 2018. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine
U EUR

	Napomena	2017.	2016.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	4	14,632,655	13,423,150
Ostali poslovni prihodi	5	8,669	77,891
		14,641,324	13,501,041
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi materijala	6	(7,337)	(6,729)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	7	(227,657)	(224,280)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	8	(15,198)	(15,927)
Ostali poslovni rashodi	9	(97,468)	(127,663)
		(347,660)	(374,599)
POSLOVNI REZULTAT		14,293,664	13,126,442
Finansijski prihodi	10	374,149	279,217
Finansijski rashodi	11	(326,081)	(237,273)
FINANSIJSKI REZULTAT		48,068	41,944
Ostali prihodi		-	34
Ostali rashodi		-	-
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		-	34
DOBIT/(GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA		14,341,732	13,168,420
Poreski rashod perioda		-	-
Odloženi poreski rashodi		-	-
NETO DOBIT/(GUBITAK)		14,341,732	13,168,420

Napomene na stranama od 7 do 24
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 15. februara 2017. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

Slavica Žarić
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Predrag Marković
Direktor

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	12	5,771	11,376
Nekretnine, postojenja i oprema	13	20,665	26,167
Ostali dugoročni finansijski plasmani	14	2,429,533	2,442,357
		<u>2,455,969</u>	<u>2,479,900</u>
Obrtna imovina			
Potraživanja	15	98,401	125,360
Kratkoročni finansijski plasmani	16	15,248,441	13,318,502
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	17	77,750,064	65,303,289
		<u>93,096,906</u>	<u>78,747,151</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>95,552,875</u>	<u>81,227,051</u>
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	18	81,118,308	67,949,888
Neraspoređena dobit		14,341,732	13,168,420
		<u>95,460,040</u>	<u>81,118,308</u>
Kratkoročne obaveze			
Obaveze iz poslovanja		1,040	1,234
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	19	91,758	107,509
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda		37	-
		<u>92,835</u>	<u>108,743</u>
UKUPNA PASIVA		<u>95,552,875</u>	<u>81,227,051</u>

Napomene na stranama od 7 do 24
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>Osnovni kapital</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno kapital</u>
Stanje na dan			
1. januara 2016. godine	56,289,878	11,660,010	67,949,888
Prijenos	11,660,010	(11,660,010)	-
Neto promjene u 2016. godini	-	13,168,420	13,168,420
Stanje na dan			
31. decembar 2016. godine	<u>67,949,888</u>	<u>13,168,420</u>	<u>81,118,308</u>
Prijenos	13,168,420	(13,168,420)	-
Neto promjene u 2017. godini	-	14,341,732	14,341,732
Stanje na dan			
31. decembar 2017. godine	<u>81,118,308</u>	<u>14,341,732</u>	<u>95,460,040</u>

Napomene na stranama od 7 do 24
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	14,632,655	13,423,150
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	8,669	55,611
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	-	45,520
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	17,438	(93,301)
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(227,657)	(224,280)
Plaćene kamate	(326,082)	(192,395)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(30,640)	(31,580)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>14,074,383</u>	<u>12,982,725</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	414,827	126,846
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(4,091)	-
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(2,038,345)	(2,552,645)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(1,627,609)</u>	<u>(2,425,799)</u>
Neto (odliv)/priliv gotovine	12,446,774	10,556,926
Gotovina na početku izvještajnog perioda	65,303,289	54,746,363
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	-	-
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	-	-
Gotovina na kraju izvještajnog perioda (Napomena 17)	<u>77,750,063</u>	<u>65,303,289</u>

Napomene na stranama od 7 do 24
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Fond za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu „Fond”) osnovan je u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG”, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. novembra 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 44/10, 40/11 i 47/15), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom EU 94/19 EC (povećanje nivoa zaštite sa EUR 5,000 na EUR 50,000, kao i skraćenje rokova isplate garantovanih depozita sa 90 na 20 dana), a takođe izvršeno je razdvajanje upravljačke i rukovodne funkcije samog Fonda i to tako što su organi Fonda podijeljeni na Upravni odbor i direktora Fonda. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 47/15) ovaj rok je dodatno skraćen na 15 dana.

Poslovne banke, koje imaju licencu Centralne banke Crne Gore, su dužne da, na ime zaštite depozita, plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđenim Zakonom o zaštiti depozita.

Osnovna djelatnost Fonda je da ostvaruje zaštitu depozita u bankama i obavezan je da pri nastanku slučaja (tzv. „zaštićeni slučaj”) u kojem se vrši isplata garantovanih depozita isplati garantovane depozite, kao što se zahtijeva prema Zakonu o zaštiti depozita. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Fond će vršiti isplatu garantovanih depozita od 1. januara 2013. godine do iznosa od EUR 50,000 po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak. U prelaznom periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine taj iznos je iznosio EUR 20,000, odnosno od 1. januara do 31. decembra 2012. godine EUR 35,000.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ul. Miljana Vukova bb.

Na dan 31. decembra 2017. godine, Fond ima sedam zaposlenih (31. decembra 2016. godine sedam zaposlenih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

Članovi Upravnog odbora Fonda

Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) imenuje Upravni odbor od tri člana. Jednog člana Upravnog odbora na predlog Ministarstva finansija, a jednog na predlog Udruženja banaka i finansijskih institucija. Na dan objavljivanja ovih finansijskih iskaza, Upravni Odbor Fonda čine članovi čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Pozicija</u>
Darko Bulatović	Direktor sektora za kontrolu banaka u CBCG, Predsjednik Upravnog odbora,
Mr. Bojana Bošković	Generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta, Član Upravnog odbora,
Prof. Dr. Marko Backović	Udruženje banaka, Član Upravnog odbora, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih iskaza

Fond ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja statutarne finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 52/16) i Pravilniku o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 5/2011, Sl. list CG, br. 52/2016).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Dakle, samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (osim MSFI 7), kao i novodonijeti MSFI 10, 11, 12 i 13 koji se primjenjuju od 2013. godine. Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih iskaza Fonda, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih iskaza (Nastavak)

Fond je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivao računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Fonda je Euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme.

2.3. Načelo nastavka poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2017. godinu sastavljeni su uz pretpostavku njegovog kontinuiranog nastavka poslovanja i ne sadrže korekcije, koje bi eventualno bile potrebne ukoliko Fond ne bude u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene kod sastavljanja finansijskih iskaza za 2017. godinu navedene su dalje u tekstu.

3.1. Priznavanje prihoda

3.1.1. Prihodi od premija za zaštitu depozita

Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) i Odluci o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije koju banke plaćaju Fondu („Sl. list CG“ br. 66/16).

Prihodi od premija za zaštitu depozita Fonda obezbjeđuju se iz:

- početnih premija;
- redovne premije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Priznavanje prihoda (Nastavak)****3.1.1. Prihodi od premija za zaštitu depozita (Nastavak)**

Banka kojoj je izdata dozvola za rad od strane Centralne banke Crne Gore dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu EUR 50,000.

Banke su dužne da godišnje premije za zaštitu depozita uplaćuju Fondu u ratama tromjesečno, odnosno kroz redovnu premiju, s tim da se početak tromjesečja računa od prvog dana januara, aprila, jula i oktobra tekuće godine. Osnovicu za obračun redovne premije čini prosjek ukupnih depozita banke posljednjeg dana svakog mjeseca u prethodnom tromjesečju. Stopa za obračun redovne premije ne može biti viša od 0,5%. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine ova stopa ne može biti viša od 0,8%. Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna donosi Upravni odbor, po pravilu do kraja novembra tekuće godine za narednu. Banke su dužne da redovnu premiju plaćaju početkom tromjesečja za tekuće tromjesečje, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema fakture Fonda.

Fond je u toku 2017. godine obračunavao godišnju premiju. Visina stope godišnje premije utvrđuje se za svaku poslovnu godinu i objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.

Odlukom o utvrđivanju visine redovne premije, Upravni odbor može utvrditi različite visine premije prema rejtingu i stepenu rizičnosti poslovanja pojedinih banaka (diferencirane premije).

Kada sredstva Fonda dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, Upravni odbor Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno privremeno obustaviti naplatu redovne premije.

3.1.2. Prihodi od tehničke i finansijske pomoći Centralne banke Crne Gore

Prihodi po osnovu tehničke pomoći Centralne banke Crne Gore predstavljaju novčana sredstva bespovratno odobrena Fondu u cilju privremenog finansiranja njegovog poslovanja. Primljena sredstva priznaju se kao prihod na sistematskoj i racionalnoj osnovi tokom perioda, u iznosu neophodnom da se pokriju troškovi redovnog poslovanja. Prihodima iskazanim u iskazu o ukupnom rezultatu u tekućem periodu sučeljavaju se njima pripadajući troškovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.2. Naknade zaposlenima****3.2.1. Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Fond je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Fond je, takođe, obavezan da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.2.2. Obaveze po osnovu otpremnina

Sadašnja vrijednost ostalih budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Fonda nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nijesu izvršena rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih.

3.3. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o finansijskoj poziciji objavljenih od strane Centralne banke Crne Gore.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

3.4. Porezi

Prije Izmjena Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine, Fond je bio oslobođen plaćanja poreza, dažbina i taksu pri obavljanju poslova zaštite depozita. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine Fond je poreski obveznik u skladu sa Zakonom. Fond je obavezan da plaća poreze i doprinose na zarade zaposlenih u skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori. U skladu sa Članom 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 65/01 od 31.12.2001, 12/02 od 15.03.2002, 80/04 od 29.12.2004, Sl. list CG", br. 40/08 od 27.06.2008, 86/09 od 25.12.2009, 40/11 od 08.08.2011, 14/12 od 07.03.2012, 61/13 od 30.12.2013. godine) koji je Lex specialis, javni fondovi su oslobođeni plaćanja poreza na dobit.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti i odnose se na kupljene softvere. Nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja navedenih ulaganja u stanje funkcionalne upotrebljivosti.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Oprema se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne ukupne akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene dijelova opreme (ugradnja novih rezervnih dijelova), priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki priznaju se kao rashod perioda. Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

3.7. Amortizacija

Amortizacija nematerijalnih ulaganja i opreme obračunava se na nabavnu vrijednost, primjenom proporcionalnog metoda u cilju otpisa u toku njihovog korisnog vijeka trajanja.

Primijenjene stope amortizacije su sljedeće:

Glavne grupe sredstava	Stopa (%)
Licence za korišćenje softvera	20.00%
Računari i računarska oprema	20.00 - 33.33%
Tehnička oprema	12.50 - 20.00%
Kancelarijski namještaj	10.00 - 12.50%

3.8. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: „Dugoročni plasmani“, „Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospeljeća“, „potraživanja“ i „novčana sredstva i novčani ekvivalenti“. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.1. Metod efektivne kamatne stope**

Metod efektivne kamatne stope je metod obračuna amortiziranog troška finansijske imovine i rasporeda prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

3.8.2. Dugoročni plasmani

Dugoročne finansijske plasmane čine obveznice koje se drže do dospjeća i dati krediti radnicima.

Obveznice koje izdaje Crna Gora, emitovane u novembru 2016. godine, sa rokom dospjeća glavnice 16.11.2020. godine i kamatonosnim kuponima koji dospijevaju godišnje, kupljene su po nominalnoj vrijednosti (kamatna stopa 4%), i knjigovodstveno se vode kao hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća. Fond može prodati obveznice u slučaju nedostatka sredstava za isplatu garantovanog depozita ukoliko bi došlo do stečaja neke od poslovnih banaka u Crnoj Gori. Dana 16.11.2016. godine dospio je i naplacen kamatonosni kupon u iznosu od EUR 88,000.

Krediti se inicijalno priznaju po fer vrijednosti. Naknadno se mjere po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Razlika između fer vrijednosti na dan priznavanja i raspodijeljenih sredstava priznaje se kao unaprijed plaćene beneficije zaposlenih u okviru dugoročnih potraživanja od zaposlenih. Unaprijed plaćena primanja zaposlenih se amortizuju u toku perioda primanja beneficija. Period primanja je očekivani radni vijek zaposlenog, i ne može biti duži od perioda na koji je odobren kredit.

3.8.3. Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospijecem, i za koja rukovodstvo Fonda ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se odnose na Državne zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Navedeni plasmani iskazani su po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovnoj naplativosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.4. Potraživanja iz poslovnih odnosa**

Potraživanja po osnovu premija i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

3.8.5. Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U iskazu o novčanim tokovima, pod novčanim sredstvima i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore i novčana sredstva oročena kod Centralne banke Crne Gore na period do tri mjeseca, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3.8.6. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih iskaza.

Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica - strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili premije; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja po osnovu premija umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u iskazu o ukupnom rezultatu.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz iskaz o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.8.7. Prestanak priznavanja finansijske imovine**

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Fond ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Fond nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

3.8.8. Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze se naknadno vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda obračuna troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

3.8.9. Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Fond prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Fonda otpuštene, otkazane ili ističu.

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje u 2017. godini iznose EUR 14,632,655 (u 2016. godini: EUR 13,423,150) i odnose se na prihode od premija za zaštitu depozita. Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) i Odluci o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2017. godinu koju banke plaćaju Fondu („Sl. list CG“ br. 66/16).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>(Iznosi u EUR) 2016.</u>
<i>Struktura prihoda:</i>		
Prihodi od refundacija	8,669	46,139
Ostali poslovni prihodi	-	31,752
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>8,669</u>	<u>77,891</u>

Prihodi od refundacija koji su u 2017. godini iznosili EUR 8,669 (u 2016. godini: EUR 77,891) odnose se na refundacije po osnovu bolovanja za jednog zaposlenog. Ostali poslovni prihodi predstavljaju oprihodovani iznos tehničke pomoći CBCG iz ranijih godina.

6. TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2017.</u>	<u>(Iznosi u EUR) 2016.</u>
Troškovi materijala	(7,337)	(6,729)
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>(7,337)</u>	<u>(6,729)</u>

7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2017.</u>	<u>(Iznosi u EUR) 2016.</u>
<i>Struktura troškova zaposlenih:</i>		
Troškovi bruto zarada	151,868	156,042
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	18,121	19,198
Naknada članovima Upravnog odbora	31,542	24,544
Troškovi službenih putovanja	20,406	17,502
Ostali lični troškovi	5,720	6,994
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>227,657</u>	<u>224,280</u>

8. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Ukupni troškovi amortizacije za 2017. godinu u iznosu od EUR 15,198 (za 2016. godinu: EUR 15,927) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3.7.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura ostalih poslovnih rashoda:</i>		
Troškovi reklame i propagande	(15,613)	(44,342)
Troškovi naknada - zapisi	(28,922)	(29,730)
Troškovi članarina	(18,672)	(17,213)
Troškovi obuke - obrazovanja	(3,612)	(6,039)
PTT usluge	(2,763)	(5,085)
Troškovi održavanja	(7,829)	(4,957)
Ostali rashodi	(20,057)	(20,297)
Ukupno za godinu završenu 31.12.	(97,468)	(127,663)

Troškovi naknada - zapisi, odnose se na troškove naknada Ministarstvu finansija (0.10% na iznos kupljenih zapisa).

Ostali rashodi odnose se na troškove revizije, troškove platnog prometa, polise osiguranja, reprezentacije i humanitarnih pomoći.

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura finansijskih prihoda:</i>		
Prihodi od kamata	286,149	224,276
Ostali finansijski prihodi	88,000	54,941
Ukupno za godinu završenu 31.12.	374,149	279,217

Prihodi od kamata na državne zapise i državne obveznice, iskazani su u iznosu od EUR 286,149 i EUR 88,000 (ukupno: EUR 374,149).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura finansijskih rashoda:</i>		
Troškovi kamata - Evropska banka	152,115	152,500
Troškovi kamata - oročeni depoziti	173,966	84,773
Ukupno za godinu završenu 31.12.	326,081	237,273

Finansijski rashodi sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu EUR 326,081 (31. decembra 2016. godine u iznosu EUR 237,273) se odnose na kamate prema Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu od EUR 152,115 i troškove kamata po osnovu negativnih kamatnih stopa na kratkoročno oročene depozite u iznosu od EUR 173,966.

Dana 8. novembra 2010. godine Fond je sa EBRD zaključio Ugovor o "Stand-by" - kreditnom aranžmanu, na iznos od EUR 30.000.000. Ova sredstva bi bila stavljena na raspolaganje Fondu u slučaju da sredstva Fonda ne bi bila dovoljna za pokriće garantovanog depozita (stečaj banke) u nekoj od banaka iz sistema. Kredit se daje na 15 godina, uz mogućnost da se isti iskoristi u narednih 7 godina. Kamatna stopa od 0,50% se obračunava i plaća u periodu do povlačenja sredstava, a 1,00% u periodu nakon povlačenja sredstava.

Radi očuvanja finansijske stabilnosti i sprečavanja mogućih događaja koji mogu uzrokovati pad povjerenja deponenata u bankarski sistem, Fond je, uz saglasnost Ministarstva finansija, Aneksom produžio Ugovor o „Stand by“ aranžmanu za još godinu dana pod istim uslovima kao u osnovnom Ugovoru, osim što bi u slučaju potrebe za povlačenjem sredstava rok za njihov povrat, umjesto 8 godina iz osnovnog Ugovora, iznosio 7 godina.

12. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura finansijskih rashoda:</i>		
Nematerijalna ulaganja	42,884	42,884
Ispravka vrijednosti	(37,113)	(31,508)
Ukupno za godinu završenu 31.12.2017	5,771	11,376

Nematerijalna ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od EUR 5,771 (na dan 31. decembra 2016. godine: EUR 11,376) najvećim dijelom se odnose na licencu za Oracle softver kao i za softver za obračun isplata osiguranih suma.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	(Iznosi u EUR)			
	Kompjuterska IT oprema	Kancelarijski namještaj	Ostala oprema	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>				
Stanje na početku 2017. god.	41,596	15,083	37,794	94,473
Nabavke u toku 2017. god.	1,606	-	2,485	4,091
Stanje na dan 31.12.2017.	43,202	15,083	40,279	98,564
<i>Ispravka vrijednosti</i>				
Stanje na početku 2017. god.	35,063	10,957	22,286	68,306
Amortizacija za tekuću godinu	3,632	396	5,565	9,593
Stanje na dan 31.12.2017.	38,695	11,353	27,851	77,899
Sadašnja vrijednost 31.12.2017.	4,507	3,730	12,428	20,665
Sadašnja vrijednost 31.12.2016.	6,533	4,126	15,508	26,167

14. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	(Iznosi u EUR)	
	2017.	2016.
<i>Struktura plasmana:</i>		
Ulaganje u državne obveznice	2,200,000	2,200,000
Zajmovi dati zaposlenima - stabmeni krediti	229,533	242,357
Ukupno za godinu završenu 31.12.	2,429,533	2,442,357

Ostali dugoročni finansijski plasmani koji na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 2,429,533 (na dan 31. decembra 2016. godine: EUR 2,442,357) se odnose na plasmane u obveznice Crne Gore koje su kupljene u novembru 2016. godine i na zajmове date zaposlenima u toku 2015. godine.

Plasmani u obveznice Crne Gore u iznosu od EUR 2,200,000 sa rokom dospjeća u 2020. godini i kamatonosnim kuponima koji dospijevaju godišnje na iznos od EUR 88,000 (kamatna stopa 4% na godišnjem nivou).

Kreditni dati zaposlenima početkom 2015. godine se otplaćuju prema planu otplate - anuitetima. U toku 2015. godine je otplaćeno EUR 2,385, u toku 2016. godine EUR 12,825, a u 2017. godini otplaćeno je EUR 12,824. Kreditni se razgraničavaju na kratkoročne (do 1 godine), srednjoročne (2-5 godina) i dugoročne obaveze zaposlenih (preko 5 godina).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

Dospijeće potraživanja po osnovu datih dugoročnih kredita zaposlenima sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine prikazano je u narednoj tabeli (dospijeće nediskontovanih budućih novčanih tokova).

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Period dospijeća :</i>		
Do jedne godine	12,824	12,823
Od jedne do dvije godine	12,824	12,823
Od dvije do tri godine	12,824	12,823
Od tri do četiri godine	12,824	12,823
Od četiri do pet godina	12,824	12,823
Preko pet godina	165,413	178,242
Ukupno za godinu završenu 31.12.	229,533	242,357

15. POTRAŽIVANJA

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura potraživanja:</i>		
Potraživanja za obračunate kamate	84,681	112,536
Potraživanja od zaposlenih - stambeni krediti	12,824	12,824
Potraživanja za pretplacene poreze na zarade	896	-
Ukupno za godinu završenu 31.12.	98,401	125,360

16. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani - državni zapisi, koji sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 15,248,441 (2016. godine: EUR 13,318,502), predstavljaju dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje Centralna banka u ime Ministarstva finansija Crne Gore.

Prinos od kupovina državnih zapisa u 2017. godini sa rokom dospijeća u 2018. godini iznosi EUR 73,591.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 77,750,064 (na dan 31. decembra 2016. godine: EUR 65,303,289) i odnose se na sredstva koja se drže kod Centralne banke Crne Gore.

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura gotovine:</i>		
Žiro račun	27,622,034	14,984,470
Blagajna	40	695
Novčani ekvivalenti - kamatonosni depoziti	50,127,990	50,318,124
Ukupno na dan 31.12.	77,750,064	65,303,289

Novčani ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od EUR 77,750,064 (na dan 31. devembra 2016. godine: EUR 65,303,289) predstavljaju kratkoročno oročene depozite kod Centralne banke.

U skladu sa Ugovorom o upravljanju sredstvima koji je stupio na snagu 7. maja 2012. godine, Upravni odbor Fonda je angažovao i ovlastio Centralnu banku da kao Asset menadžer upravlja raspoloživim sredstvima Fonda. U skladu sa navedenim, Centralna banka daje naloge za ulaganje u depozite i kupovinu i prodaju portfolio investicija za račun Fonda kod banke ili dilera kojeg odabere i koji, prema informacijama dostupnim Centralnoj banci, nudi sigurnost, likvidnost i najpovoljniji prinos za Fond u datom trenutku.

Primarni cilj svih investicionih odluka jeste sigurnost, u cilju zaštite kapitala Fonda. Fond investira sredstva u dužničke instrumente, koje je jedna od međunarodno priznatih agencija za rangiranje, minimalno rangirala oznakom: Standard & Poor's A/A- 1, Moody's A2/P-1, Fitch A/F1. Investicije u akcije i investicije koje nose veći rizik su isključene:

- dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate od banke, finansijske institucije ili države koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznatih rejting agencija, a koji nije niži od rejtinga „A“ ili „P1“;
- depozite u EUR, položeni u bankama zemalja članica EU ili OECD koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznate rejting agencije, a koji nije niži od rejtinga „P1“.

Izuzetno od prethodno navedenog, Fond može investirati sredstva i u dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate i garantovane od strane države Crne Gore u iznosu od 20% ukupnog investicionog portfolija, kao i depozite u EUR kod Centralne banke.

Centralna banka će upravljati sredstvima Fonda samostalno, bez posebnih instrukcija, u skladu sa aktima Centralne banke za upravljanje međunarodnim rezervama, a poštujući pri tome načela Investicione politike Fonda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI (Nastavak)

U skladu sa uslovima Ugovora o Asset menadžmentu, na raspoloživa sredstva Fonda obračunava se kamata koja se pripisuje depozitu, osim u slučaju kada Fond naloži drugačije. Na dan 31. decembra 2017. godine na kratkoročne oročene depozite Fonda u iznosu od EUR 50,127,990 obračunavaju se negativne kamatne stope od 0.35% do 0.38%.

18. KAPITAL

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura kapitala:</i>		
Osnovni kapital	81,118,308	67,949,888
Neraspoređena dobit	14,341,732	13,168,420
Ukupno za godinu završenu 31.12.	95,460,040	81,118,308

Fond za zaštitu depozita osnovan je 2003 godine, Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List RCG br.40/2003). Obzirom da je Fond osnovan zakonom, nije uplaćivan osnivački ulog, već ukupan kapital (koji je na dan 31.12.2017. godine evidentiran u poslovnim knjigama Fonda u iznosu od EUR 81,118,308 - kao osnovni kapital, a EUR 14,341,732 odnosi se na neraspoređenu dobit iz 2017. godine), predstavlja akumuliranu dobit za period od osnivanja do 31.12.2017. godine.

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
<i>Struktura kratkoročnih obaveza:</i>		
Obaveze po osnovu kamata - Evropska banka	60,866	60,833
Obaveze po osnovu kamata - CBCG	30,507	46,676
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	385	-
Ukupno za godinu završenu 31.12.	91,758	107,509

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

20.1. Značajne računovodstvene politike

U Napomeni 3 uz finansijske iskaze objavljene su pojedinosti značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući kriterijume objelodanivanja, osnove za mjerenje i priznavanje prihoda i rashoda nastalih sa aspekta svake kategorije finansijskog instrumenta pojedinačno, finansijskih obaveza i kapitalnih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (Nastavak)

20.2. Kategorije finansijskih instrumenata

	2017.	(Iznosi u EUR) 2016.
Finansijska imovina:		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	77,750,064	65,303,289
Kratkoročni finansijski plasmani	15,248,441	13,318,502
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2,429,533	2,442,357
Potraživanja	98,401	125,360
Ukupno za godinu završenu 31.12.	95,526,439	81,189,508
Finansijske obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze po osnovu kamata	92,835	108,743

20.3. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2016.	(Iznosi u EUR) 31.12.2016.
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina:				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	77,750,064	77,750,064	65,303,289	65,303,289
Kratkoročni finansijski plasmani	15,248,441	15,248,441	13,318,502	13,318,502
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2,429,533	2,429,533	2,442,357	2,442,357
Potraživanja	98,401	98,401	125,360	125,360
Finansijske obaveze:				
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze po osnovu kamata	92,835	92,835	108,743	108,743

20.4. Upravljanje finansijskim rizikom

Poslovne aktivnosti Fonda ne izlažu Fond finansijskim rizicima, osim rizika promjene kamatnih stopa. Postoji formalni okvir za upravljanje finansijskim rizicima koji je uspostavljen u Fondu i koji je u nadležnosti Upravnog odbora Fonda. Cilj Upravnog odbora fonda kada je upravljanje finansijskim rizicima u pitanju je ublažavanje rizika i minimiziranje gubitaka koji oni eventualno mogu da prouzrokuju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. SUDSKI SPOROVI

Fond sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine nema sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi ili kao tužilac.

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma izvještavanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Fonda na dan 31. decembra 2017. godine.

Fond za zaštitu depozita
Br.106 /I
Podgorica, 04.04.2018

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA

Obaveza sastavljanja godišnjeg Izvještaja Menadžmenta utvrđena je članom 14 Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 52/16).

Ovim Izvještajem obuhvaćeni su:

- I. Organizaciona struktura i opis poslovnih aktivnosti Fonda za zaštitu depozita** (u daljem tekstu Fond) i podjela ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju i rukovođenju na Upravni odbor Fonda i direktora Fonda;
- II. Rezultati poslovanja Fonda u 2017. godini;**
- III. Aktivnosti Fonda u 2017. godini sa osvrtom na:**
 - a) Isplatu garantovanih depozita;
 - b) Investicione aktivnosti;
 - c) Finansijski instrumenti značajni za procjenu finansijskog položaja
 - d) Produženje roka za "Stand-by" aranžman sa EBRD;
 - e) Aktivnosti na usaglašavanju propisa sa Direktivama EU;
- IV. Društveno odgovorno poslovanje;**
- V. Zaposleni;**
- VI. Zaštita podataka;**
- VII. Zaštita životne sredine;**
- VIII. Procjena rizika**
- IX. Transparentnost poslovanja;**
- X. Obaveze u narednom periodu za nastavak poslovanja Fonda.**

I Fond za zaštitu depozita (organizaciona struktura i opis poslovnih aktivnosti)

Fond je osnovan Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list RCG" br. 40 /2003), upisan u Zavod za Statistiku pod brojem 07-12/40/03 i matičnim brojem 02417596 sa adresom u ulici Miljana Vukova bb, Podgorica. Savjet Centralne banke Crne Gore imenovao je Upravni odbor Fonda 12.07.2004. godine, a Fond je zvanično počeo sa radom oktobra 2004. godine.

Osnovni cilj Fonda je zaštita deponata od gubitka depozita ili dijela depozita u slučaju da dođe do stečaja banke, čime Fond daje dodatan doprinos očuvanju stabilnosti bankarskog i ukupnog finansijskog sistema. Sve banke (11), koje su u tom periodu imale dozvolu za rad izdatu od Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu "Centralna banka") postale su članice Fonda. Za početak rada Fonda, Centralna banka je obezbijedila finansijska sredstva u iznosu od **62.500 €**.

Pored navedenih sredstava Vlada Velike Britanije preko DFID donirala je Fondu računarsku opremu i softver za isplatu garantovanih depozita u iznosu od **13.774€**.

Na osnovu Ugovora o donaciji, koji je potpisan između Vlade Savezne Republike Njemačke i Vlade Republike Crne Gore 04.01.2007. godine, Vlada Savezne Republike Njemačke je, preko svoje Razvojne banke (KfW), obezbijedila donaciju Fondu u iznosu od 3,0 miliona € (od čega 0,5 miliona € za tehničku pomoć, a 2,5 miliona € finansijske pomoći) za finansiranje projekta osposobljavanja Fonda za vršenje svoje funkcije. Protokol o završetku projekta potpisan je 2012. godine i njime je konstatovano da je tehnička pomoć u iznosu od 0,5 miliona € iskorištena, te da su sve planirane aktivnosti na osposobljavanju Fonda za redovnu djelatnost uspješno završene i da sredstva donacije u iznosu od 2,5 miliona (sa pripadajućim kamatama) mogu da se koriste bez ograničenja.

Fond je krajem 2005. godine, fakturisao i naplatio početnu premiju. Početkom 2006. godine Fond je fakturisao i naplatio redovnu godišnju premiju za zaštitu depozita po stopi od 0,25% godišnje, a osnovicu čine ukupni depoziti banaka.

Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br.44 /10) Fond je u najvećem dijelu normativno usaglasio svoj status sa direktivom EU br 19/94 i izmjenama i dopunama 14/09. Ovim izmjenama visina garantovanog depozita je kroz tranzicioni period od tri godine podignuta sa **5.000 €** na **50.000 €**. Radi dostizanja planiranog koeficijenta pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda, Upravni odbor je u tranzicionom periodu povećao stopu premije za zaštitu depozita na 0,50% ukupnih depozita (u 2011. na 0,33 %, u 2012. na 0,38 %, u 2013. na 0,46 % a od 2014. do sada 0,50%).

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br. 47/15) skraćen je rok za početak isplate garantovanog depozita na 15 dana od dana kada Centralna banka oduzme dozvolu za rad nekoj od banaka.

Fond nema poslovnih jednica.

a) Upravni odbor Fonda

Uslovi za imenovanje članova Upravnog odbora, kao i ovlaštenja i obaveze Upravnog odbora definisani su Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br. 44/10, 40/11 i 47/15). Upravni odbor Fonda ima tri člana. Savjet Centralne banke imenuje Upravni odbor, s tim da jednog člana imenuje na predlog Udruženja banaka i jednog na predlog Ministarstva finansija. Upravni odbor Fonda čine:

- Bulatović Darko, direktor direktorata za kontrolu banaka Centralne banke – predsjednik Upravnog odbora;
- Bošković Bojana, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem – član Upravnog odbora i
- Backović Marko, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu, član Upravnog odbora ispred Udruženja banaka Crne Gore.

Upravni odbor ima ovlaštenja definisana Zakonom o zaštiti depozita i Statutom Fonda, a svoj rad je regulisao Poslovnikom o radu Upravnog odbora.

Upravni odbor ima sledeća ovlaštenja:

- 1) imenuje direktora Fonda;
- 2) donosi Statut Fonda;
- 3) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;
- 4) utvrđuje visinu stope za obračun premija;
- 5) donosi finansijski plan;
- 6) usvaja godišnje finansijske izvještaje i razmatra mišljenje i izvještaj revizora;
- 7) razmatra godišnji izvještaj o radu Fonda;
- 8) utvrđuje politiku i donosi odluke o investiranju sredstava;
- 9) imenuje revizora;
- 10) donosi poslovnik o radu Upravnog odbora;
- 11) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom Fonda.

U toku 2017. godine Upravni odbor je održao 8 (osam) sjednica.

b) Direktor Fonda

Direktora Fonda na osnovu javnog konkursa, imenuje Upravni odbor Fonda.

Ovlaštenja direktora su:

- 1) organizuje rad i poslovanje Fonda;
- 2) predstavlja i zastupa Fond i odgovoran je za zakonitost rada;
- 3) predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda;
- 4) predlaže visinu stope za obračun premija;
- 5) predlaže finansijski plan Fonda;
- 6) predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda sa mišljenjem i izvještajem revizora;
- 7) predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda;
- 8) predlaže politiku investiranja sredstava;
- 9) sprovodi odluke Upravnog odbora;
- 10) odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda;
- 11) donosi pojedinačna rješenja deponentima koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita;
- 12) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu;
- 13) stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda;
- 14) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Fonda.

Odlukom Upravnog odbora o imenovanju direktora Fonda br.35/5 od 06.02.2015. godine za direktora Fonda, na period od 4 (četiri) godine, imenovan je Predrag Marković, diplomirani ekonomista.

II Rezultati poslovanja Fonda u 2017. godini

Upravni odbor Fonda odlukom o utvrđivanju godišnje stope redovne premije za 2017. godinu u iznosu od 0,50% ukupnih depozita (Odluka br. od 337/2 od 17.10.2016. godine), stvorio je pretpostavke za naplatu redovne premije u 2017. godini. Na osnovu podataka dostavljenih od banaka (u skladu sa obavezama banaka da prema Odluci o mjesečnim izvještajima koje banke dostavljaju Fondu ("Službeni list CG" br. 66/12) Fond je kvartalno fakturisao i naplatio redovnu premiju u iznosu od **14.632.655 €** (po kvartalima: IQ = **3.575.025,74 €**; IIQ = **3.566.301,45 €**; IIIQ = **3.623.957,10 €** i IVQ = **3.867.370,24 €**).

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine U EUR

	31.12.2017.	31.12.2016.
POSLOVNI PRIHODI		
Prihodi od prodaje	14.632.655	13,423,150
Ostali poslovni prihodi	8.669	77,891
	<u>14.641.324</u>	<u>13,501,041</u>
POSLOVNI RASHODI		
Troškovi materijala	(7.337)	(6,729)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(227.657)	(224,280)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(15.198)	(15,927)
Ostali poslovni rashodi	(97.468)	(127,663)
	<u>(347.660)</u>	<u>(374,599)</u>
POSLOVNI REZULTAT	<u>14.293.664</u>	<u>13,126,442</u>
Finansijski prihodi	374.149	279,217
Finansijski rashodi	326.081	(237,273)
FINANSIJSKI REZULTAT	<u>48.068</u>	<u>41,944</u>
Ostali prihodi		34
Ostali rashodi		-
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		34
DOBIT/(GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	<u>14.341.732</u>	<u>13,168,420</u>
Poreski rashod perioda		-
Odloženi poreski rashodi		-
NETO DOBIT/(GUBITAK)	<u>14.341.732</u>	<u>13,168,420</u>

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2017. godine U EUR

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	5.771	11,376
Nekretnine, postojenja i oprema	20.665	26,167
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.429.533	2,442,357
	<u>2.455.969</u>	<u>2,479,900</u>
Obrtna imovina		
Potraživanja	98.401	125,360
Kratkoročni finansijski plasmani	15.248.441	13,318,502
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	77.750.064	65,303,289
	<u>93.096.906</u>	<u>78,747,151</u>
UKUPNA AKTIVA	<u>95.552.875</u>	<u>81,227,051</u>
PASIVA		
Kapital		
Osnovni kapital	81.118.308	67,949,888
Neraspoređena dobit	14.341.732	13,168,420
	<u>95.460.040</u>	<u>81,118,308</u>
Kratkoročne obaveze		
Obaveze iz poslovanja	1.040	1,234
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	91.758	107,509
Obaveze po osnovu poreza i ostalih JP	37	-
	<u>92.835</u>	<u>108,743</u>
UKUPNA PASIVA	<u>95.552.875</u>	<u>81,227,051</u>

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine U EUR

	<u>Osnovni kapital</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno kapital</u>
Stanje na dan			
1. januara 2016. godine	56.289.878	11.660.010	67.949.888
Prijenos	13.168.420	(13.168.420)	-
Neto promjene u 2016. godini	-	13.168.420	13.168.420
Stanje na dan			
31. decembar 2016. godine	<u>67,949,888</u>	<u>13.168.420</u>	<u>81.118.308</u>
Prijenos	13.168.420	13.168.420	-
Neto promjene u 2017. godini	-	14.341.732	14.341.732
Stanje na dan			
31. decembar 2017. godine	<u>81.118.308</u>	<u>14.341.732</u>	<u>95.460.040</u>

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine U EUR

	2017.	2016.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	14.632.655	13,423,150
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	8.669	55,611
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja		45,520
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	17.438	(93,301)
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(227.657)	(224,280)
Plaćene kamate	(326.082)	(192,395)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(30.641)	(31,580)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	14.074.383	12,982,725
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	414.827	126,846
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(4.091)	-
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(2.038.345)	(2,552,645)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(1.627.609)	(2,425,799)
Neto (odliv)/priliv gotovine	12.446.774	10,556,926
Gotovina na početku izvještajnog perioda	65.303.289	54,746,363
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine		-
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine		-
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	77.750.063	65,303,289

Pored navedenih prihoda Fond je ostvario finansijske prihode u ukupnom iznosu od **374.149 €** (po osnovu investiranja sredstava u Državne zapise Crne Gore u iznosu od **286.149 €** i Državne obveznice Crne Gore u iznosu od **88.000 €**).

Od refundacija po osnovu bolovanja za jednog zaposlenog Fond je prihodovao iznos od **8.669 €**.

Ukupni rashodi Fonda za 2017. godinu iznose **673.741 €**, od čega se **347.660 €** odnosi na poslovne rashode, a **326.081 €** na finansijske rashode. Poslovne rashode čine rashodi za zarade, naknade i ostala lična primanja zaposlenih i članova Upravnog odbora Fonda u iznosu od **227.657 €** (bruto zarade zaposlenih u iznosu od **151.868 €**; bruto naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od **31.542 €**); doprinosi na zarade na teret poslodavca u iznosu od **18.121 €**, dnevnice i putni troškovi **20.406 €** i ostale naknade zarada i ličnih primanja **5.720 €**. Troškovi amortizacije iznose **15.198 €**.

Ostali poslovni rashodi iznose **97.468 €** a odnose se na: troškove reklame i propagande (**15.613 €**); troškove za naknadu kupovine državnih zapisa (**28.922 €**); troškove članarina međunarodnim asocijacijama osiguravača depozita (**18.672 €**); troškove obrazovanja i usavršavanja (**3.612 €**); troškove PTT usluga (**2.763 €**); troškove održavanja osnovnih sredstava (**7.829 €**) i ostale rashode u iznosu od **20.057 €**.

Finansijski rashodi iznose **326.081 €** a odnose se na troškove kamata po "Stand-by" kreditu EBRD u iznosu od **152.115 €** i troškove kamata na oročene depozite u iznosu od **173.966 €**.

Na dan 31. decembar 2017. godine, preuzete ostale obaveze u ukupnom iznosu od **92.835 €** se najvećim dijelom odnose na ostale kratkoročne obaveze za kamate EBRD u iznosu od **60.866 €** po ugovoru o “Stand-by” kreditu iz 2010. godine. Preostali dio se odnosi na obaveze po osnovu negativnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite (koje CBCG u ime Fonda oročava kod stranih banaka) u iznosu od **30.507 €**, obaveze za ostale javne prihode od **37 €** i obaveze prema dobavljačima **1.040 €** i obaveze po osnovu naknada zarada **385 €**.

Fond je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine ostvario neto dobit u iznosu od **14.341.732 €** dok su na dan 31. decembra 2017. godine obrtna sredstva Fonda veća od njegovih kratkoročnih rezervisanja i obaveza za **93.004.071 €**.

III Aktivnosti Fonda

a) Isplata garantovanih depozita

Obaveza Fonda da izvrši isplatu garantovanih depozita nastaje kada Centralna banka oduzme dozvolu za rad banci koja nije u stanju da izvrši isplatu dospjelih obaveza u skladu sa zakonom ili ugovorom. Fond vrši isplatu garantovanih depozita preko jedne ili više banaka koje odabere u postupku koji je regulisan Smjernicama za izbor banke isplatioca (br.356/2 od 18.12.2015. godine i 332/4 od 10.11.2017.godine). Svake godine, Fond na osnovu navedenih smjernica upućuje dopis bankama za iskazivanje interesa da kod nastanka tzv “zaštićenog slučaja” (stečaja neke banke) bude “banka isplatilac”, koja bi izvršila isplatu garantovanih depozita. Fond sastavlja listu mogućih banaka, od kojih bi se nakon uvođenja stečaja u nekoj od banaka izvršio izbor “banke isplatioca”.

U toku 2017. godine, u saradnji sa Udruženjem banaka Crne Gore, Fond je izvršio simulaciju isplate garantovanih depozita kod 5 (pet) banaka i na taj način provjerio svoje organizacione i tehničke sposobnosti da u kratkom roku izvrši isplatu garantovanog depozita. Simulacija je rađena kod banaka koje su dobrovoljno pristale da se testiranje izvrši, a dotična banka se javljala jedan put kao “banka u stečaju” a drugi put kao “banka isplatilac”. Ova simulacija je podrazumijevala da banka dostavi realne podatke o deponentima (deponenti su bili kriptovani-zaštićen je identitet deponenta), depozitima i dospjelim obavezama prema banci. Na bazi tako dostavljenih podataka Fond je izvršio obračun garantovanog depozita za svakog pojedinačnog deponenta. Putem posebne aplikacije, koju je Fond stavio na raspolaganje “banci isplatiocu”, uspostavljena je direktna veza “banke isplatioca” i servera Fonda, tako da su obračunati depoziti mogli biti isplaćeni na šalterima “banke isplatioca”.

U 2017. godini nije bilo “zaštićenog slučaja” gdje bi Fond bio u obavezi da izvrši isplatu garantovanih depozita.

b) Investicione aktivnosti

Investiranje sredstava vrši se u skladu sa Politikom investiranja Fonda (br. 356/3 od 18.12.2015. godine).

U skladu sa Politikom investiranja, Fond raspoloživa finansijska sredstva investira u:

1. hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;
2. hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
3. depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije.

U 2017. godini Fond je investirao sredstva u skladu sa Politikom investiranja Fonda i Ugovorom o asset menadžmentu kojim je Centralna banka ovlaštena da u ime i za račun Fonda investira sredstva u skladu sa Politikom investiranja.

Kako je u 2017. godini nastavljen trend rasta negativnih kamatnih stopa na investirana sredstva, preko asset menadžera, smo ostvarili negativan finansijski efekat u iznosu od **173.966 €**. Investiranjem sredstava (u iznosu do 20% ukupnih sredstava Fonda) u hartije od vrijednosti koje je

izdala ili garantuje Crna Gora, ostvarili pozitivan finansijski efekat u iznosu od **374.149 €** (od čega 88.000 € od državnih obveznica i **286.149 €** od kupovine šestomjesečnih državnih zapisa.

c) Finansijski instrumenti značajni za procjenu finansijskog položaja

Na dan 31.12.2017. godine, u državne zapise na 182 dana je bilo uloženo **15.248.441 €** (sa kamatnom stopom od 1,10% do 2,00% , dok je u državne obveznice bilo uloženo **2.200.000 €** (sa kamatnom stopom od 4% godišnje). Njihova vrijednost iskazana je u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti, koja se ne razlikuje od njihove stvarne tržišne vrijednosti.

d) Produženje roka “Stand-by” aranžmana sa EBRD

U novembru 2010. godine Fond je sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) potpisao ugovor o “Stand-by” aranžmanu-kreditu, koji bi, za slučaj nedostatka sredstava kod isplate garantovanog depozita bio korišten iznos od 30 miliona €. Ovaj Ugovor je podrazumijevao period za povlačenje sredstava od 7 godina i period povraćaja sredstava u roku od 8 godina od dana povlačenja sredstava.

U novembru 2017. godine ovaj Ugovor je Aneksom produžen za godinu dana uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 7 (sedam) godina. Potpisivanjem ovog Aneksa, dodatno je ojačana finansijska pozicija Fonda, da kod nastanka “zaštićenog slučaja” može intervenirati i isplatiti garantovane depozite, ne samo kod “malih” već i kod srednjih banaka.

e) Aktivnosti na usaglašavanju zakonskih propisa sa Direktivama EU

U 2014. godini EU je usvojila dvije direktive koje su neposredno vezane za zaštitu depozita. Direktiva 14/49 predstavlja osnove za uspostavljanje efikasnog sistema za zaštitu depozita, a Direktiva 14/59 EU reguliše sanaciju banaka, kroz koju se posredno povećava uloga Fonda u intervenciji koju preduzima Sanaciono tijelo (Centralna banka) u postupku sanacije dotične banke.

Ovo je uslovalo obavezu da Crna Gora u ovoj oblasti izvrši usaglašavanja sa navedenim direktivama. Fond je uz pomoć konsultanata Svjetske banke (WB) a na osnovama nalaza FSAP misije, koja je u Crnoj Gori boravila u 2015. godini, pripremio radni tekst Zakona o zaštiti depozita. Idući u susret najavljenom pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji u 2025. godini, nastojali smo da propise u oblasti zaštite depozita harmonizujemo sa propisima koje primjenjuje EU. Radni tekst je pripremljen i uskoro će biti dostavljen Ministarstvu finansija Vlade Crne Gore, radi sprovođenja javne rasprave o ovom Zakonu. Sa Udruženjem banaka, Ministarstvom finansija i Centralnom bankom organizovaćemo javnu raspravu, kako bi upoznali banke i došli do najoptimalnijeg rješenja, a sve u skladu sa navedenim direktivama. Očekujemo da će, nakon ocjene Evropske komisije, Zakon biti usvojen u Skupštini do kraja 2018. godine i biti implementiran u 2019. godini.

Posebnu aktivnost, koja proizilazi iz novog Zakona, posvetili smo izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika i u izradi ovog akta pomoć nam je pružila Svjetska banka. Nakon usvajanja Zakona ovaj akt će biti u primjeni i banke će premiju (umjesto do sada po “flat rate”- jedinstvenoj stopi) plaćati prema rizičnom profilu pojedine banke.

IV Društveno odgovorno poslovanje

Društvenoj odgovornosti u poslovanju posvetili smo posebnu pažnju i svoj doprinos dali smo kroz: donaciju medicinske opreme za KBC- Dječjoj bolnici Podgorica; učešće u humanitarnim akcijama; pomoći sportskim asocijacijama; sportskim klubovima i pojedincima (ukupno **7.757 €**).

V Zaposleni

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu za zaštitu depozita (br. 160/2 od 04.05.2016. godine). Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika banaka, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno je razrađeno Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka “zaštićenog slučaja” (br. 118 od 12.03.2012. godine).

Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI). Za ove namjene u 2017. godini direktno je utrošeno **3.612 €**. Obzirom da su zaposleni učestvovali i na drugim seminarima i konferencijama u svrhu razmjene iskustava, troškovi putovanja i dnevnica na službenom putu mogli bi se podvesti pod istu namjenu - obrazovanje i usavršavanje zaposlenih. Ukupno je za ove namjene utrošeno **24.418 €**.

Kroz polise zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezgoda obuhvaćeni su svi zaposleni u Fondu. Kako je troje zaposlenih bilo na dužem liječenju i rehabilitaciji (koje troškove nije snosio Fond zdravstva), odobrena je jednokratna finansijska pomoć u iznosu od **1.000 €** po zaposlenom.

U Fondu se vodi računa o rodnoj ravnopravnosti (u Fondu, od ukupno 7 zaposlenih, 5 zaposlenih ili 71% čine žene). Sa visokom stručnom spremom zaposleno je 6 izvršilaca i jedan sa srednjom stručnom spremom.

Radi trajnog rješavanja stambenih potreba zaposlenih, Fond je odobrio dugoročne kredite za 6 (šest) zaposlenih, koji se uredno vraćaju u mjesečnim ratama.

VI Zaštita podataka

U svojem poslovanju Fond se pridržava načela zaštite podataka, koristeći sigurnosne mjere za razmjenu podataka sa bankama i Centralnom bankom Crne Gore. Korišćenje posebne (zaštićene) linije za razmjenu podataka kod simulacije isplate garantovanog depozita je obavezno, čime se podaci banaka i Fonda štite od neovlaštenog pristupa podacima.

Upravni odbor Fonda donio je neophodne akte, kojima se regulišu zaštita podataka i ponašanje članova Upravnog odbora i zaposlenih u Fondu. To su:

- “Pravilnik o poslovnoj tajni” (br.374/1 od 10.09.2012), kojim je određeno šta se smatra poslovnom tajnom i kako se koriste podaci, te njihova zaštita od neovlaštenog korišćenja;
- “Etički kodeks” (br.373/1 od 10.09.2012), kojim su ustanovljeni osnovni principi ponašanja članova Upravnog odbora i zaposlenih u Fondu, odnosi sa javnošću i prema klijentima i
- “Plan integriteta Fonda za zaštitu depozita” (br.76/6 od 30.03.2016), kojim je definisan način procjene rizika za svaku pojedinačnu moguću pojavu narušavanja pravila i procedura, konflikta interesa i mogućih koruptivnih radnji te način eliminacije takvih pojava. Lice zaduženo za sprovođenje plana Integriteta prati situaciju, obavještava direktora i Upravni odbor Fonda i dostavlja redovne izvještaje nadležnom organu.

VII Procjena rizika

Osnovni principi kojima se Fond rukovodi u investiranju sredstava su sigurnost, likvidnost, transparentnost i dobit od investiranja. Ni u jednom slučaju princip dobiti nesmije biti pretpostavljen

principu sigurnosti i likvidnosti sredstava. Iz tih razloga, menadžer investiranja sredstava vodi računa o sigurnosti investiranih sredstava

Pored sigurnosti veoma važan faktor je likvidnost. Imajući u vidu ova dva principa, veoma je sužen dijapazon u kojem Fond može investirati sredstva.

Kad su u pitanju sredstva koja se investiraju u Državne zapise Crne Gore ili u Državne obveznice Crne Gore, procijenjeno je da rizika nema.

Fond nije izložen valutnom riziku (sredstva investiramo isključivo u €), kao ni riziku zemlje (investiranje preko asset menadžera vrši se isključivo kod banaka sa visokim rejtingom u zemljama SR Njemačke, Holandije i Luksemburga, koje su rangirane sa AAA).

Takođe procjenjujemo da Fond nije izložen riziku promjene cijena. Rizik likvidnosti se procjenjuje na izuzetno nizak (54% ukupnih sredstava Fonda čine kratkoročni depoziti kod stranih banaka, 16,4% ukupnih sredstva u kratkoročnim zapisima ministarstva finansija, 2,4% u državnim obveznicama na rok od 4 godine i 17,8% sredstva na računu CB CG). Smatramo da Fond nije izložen riziku novčanog toka.

Jedini rizik kojem je izložen Fond je rizik promjene kamatnih stopa, koji je prisutan od kraja 2015. godine.

Fond je, radi ublažavanja ovog rizika pripremio inoviranu Politiku investiranja sredstava, kako bi umanjio efekat negativnih kamatnih stopa. Na tom planu tražimo novog asset menadžera (do sada je to bila CB CG), koji bi garantovao dobit na investirana sredstva ili u krajnjem slučaju smanjenje gubitaka po osnovu investiranja, uz poštovanje principa sigurnosti i likvidnosti.

Što se tiče internih kontrola, sa ovim brojem zaposlenih nije moguće uspostaviti posebnu jedinicu interne kontrole, pa direktor Fonda putem nadzora "četvoro očiju" vrši internu kontrolu zaposlenih u obavljanju poslova.

VIII Zaštita životne sredine

Fond koristi prostorije (84m²) Centralne banke i u skladu sa obavezama i procedurama regulisanim međusobnim ugovorom, poštuje principe zaštite životne sredine. Sve aktivnosti Centalne banke vezane za adaptaciju i renoviranje zajedničkih prostorija u cilju smanjenja uticaja na životnu sredinu, podržane su u odgovarajućem iznosu (učešćem u % prostora koji koristimo u odnosu na ukupan prostor). Ukupna izdvajanja po osnovu zakupa poslovnog prostora (gdje je uračunato i korišćenje električne energije i vode) iznosilo je **8.591 €**.

Obzirom na karakter poslovanja Fond nema uticaja na zaštitu životne sredine.

IX Transparentnost poslovanja

Fond se u svojem radu koristi principima transparentnosti, kako u izvještavanju prema nadležnim tijelima, tako i u obavještavanju šire javnosti o svojem poslovanju.

O svojem poslovanju Fond sačinjava Godišnji izvještaj o radu i isti zajedno sa Finansijskim izvještajima i izvještajem nezavisnog revizora, dostavlja Savjetu Centralne banke na usvajanje, a Vladi i Skupštini Crne Gore na razmatranje. Godišnji izvještaj se publikuje na internet stranici Fonda (www.fzdcg.org). Na internet stranici se pored Zakona publikuju i svi podzakonski akti koji su u obavezi da se javno objave.

Sve akte koje donosi Upravni odbor Fonda, a odnose se na obaveze banaka u pogledu izvještavanja ili dostavljanja podataka publikuju se u Službenom listu Crne Gore.

Putem flajera, koji sadrže osnovne informacije za deponente kako da raspolažu sa svojim depozitom kod nastanka stečaja banke, a koji se distribuiraju svim bankama i dostupni su na njihovim šalterima, deponenti se mogu informisati o svojim pravima kod nastanka “zaštićenog slučaja”.

Kako bi bili dostupni i široj javnosti, flajeri se distribuiraju jednom godišnje preko štampanih medija u Crnoj Gori.

Sve nabavke za potrebe Fonda (osnovna sredstva, kancelarijski materijal, reklamiranje i oglašavanje i dr.) obavljaju se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

X Nastavak poslovanja

Strateškim planom Fonda definisane su obaveze i zadaci u narednih šest godina, kako bi se, u skladu sa nacrtom Zakona dostigao ciljani nivo pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda. Nacrt Zakona predviđa da je ciljani nivo sredstava Fonda 10% garantovanih depozita. Dostizanje tog nivoa pokrića, uz primjenu stope premije računane na bazi rizičnosti pojedinačne banke je cilj koji treba dostignuti u 2024. godini (rok za dostizanje ciljanog nivoa je utvrđen Direktivom 14/49 EU). Ovaj rok se može prolongirati samo ako do tog roka dođe do isplate garantovanih depozita u iznosu višem od 2/3 ciljanog nivoa. Tada se ovaj rok produžava za narednih šest godina. Ciljani nivo bi se utvrđivao svake godine (vodeći računa o visini garantovanih depozita i visini sredstava sa kojima raspolaže Fond). Na bazi tih parametara utvrđuje se visina premije koju banke treba da plate u narednoj godini.

XI Događaji nakon datuma izvještajnog perioda

Nakon datuma izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanje u finansijskim izvještajima Fonda za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine.

Podgorica, 04. april 2018. godine

Direktor,
Predrag Marković

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISSN 1800-9999 = Godišnji izvještaj o radu Fonda za
zaštitu depozita
COBISS.CG-ID 21459216

ISSN 1800-9999

9 771800 999009 >

Adresa: Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel.: 020 210 466
Fax: 020 210 465
e-mail: fzd@t-com.me
Web adresa: www.fzdcg.org
Fond za zaštitu depozita
Podgorica